

Đạo Đức Làm Người - Tập 1 - Phần cuối

ISSN: 2734-9195 15:00 01/12/2023

Đạo đức làm người là một bước tiến về tinh thần, làm sáng tỏ nền đạo đức của dân tộc Việt Nam nói riêng, nói chung là của loài người. Nó được hình thành và có được trao tận tay đến mọi nhà, mọi người khắp cùng trên thế gian này là phải nhờ vào những lòng hảo tâm của các bạn khắp năm châu.

Chương III: ĐẠO ĐỨC VỆ SINH MÔI TRƯỜNG SỐNG

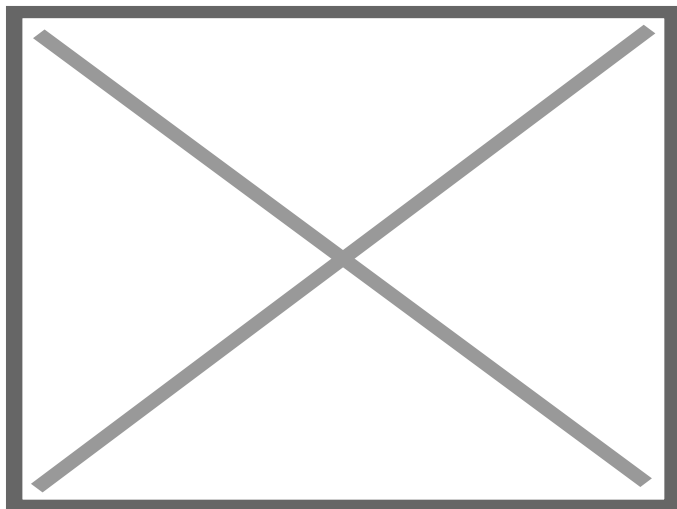
BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG SỐNG

Nói đến môi trường sống trên hành tinh này, là nói một môi trường mà trong đó gồm có: không gian, bầu không khí, các thứ khí, các loại từ trường, đất, đá, núi, sông, suối, biển, hồ, ao, mưa, nắng, gió, v.v...; có thời tiết khí hậu nóng, lạnh, ẩm, ướt; có rong rêu, ngàn cây nội cỏ và có các loài động vật nhỏ li ti như: loài côn trùng, vi sinh và vi khuẩn, cho đến các loài động vật to lớn khổng lồ như: khủng long, cá ông, voi, rắn, chim, v.v... Chúng đang sống chung nhau trên hành tinh này, trong đó có loài người.

Loài người là một loài động vật khôn ngoan và thông minh nhất trong các loài động vật. Chính vì sự khôn ngoan và thông minh đó, mà có thể làm cho môi trường sống này bị huỷ diệt, hoặc cũng có thể làm cho môi trường sống này được mãi mãi trường tồn. Môi trường sống này, do được bảo vệ và giữ gìn vệ sinh đừng để bị ô nhiễm, thì sẽ đưa dần mức sống của muôn loài đến chỗ an ổn, yên vui và thanh bình.

Nói đến môi trường sống, mà không nói đến sự bảo vệ nó, thì chưa đủ để nói đến môi trường sống. Nói đến môi trường sống, thì coi chừng người ta vô tình nói đến sự huỷ diệt hơn là nói đến sự duy trì và bảo vệ nó. Vì hiện giờ, hằng ngày người ta đã huỷ diệt sự sống trên hành tinh này rất lớn, bằng cách không giữ gìn vệ sinh môi trường sống, luôn luôn làm cho nó ô nhiễm.

ĐỐT RỪNG LÀ MỘT HÀNH ĐỘNG PHÁ HOẠI MÔI SINH, TỘI ÁC KHÔNG THỂ THA THỨ ĐƯỢC

Đốt rừng là một hành động thiếu đạo đức bảo vệ môi sinh, phá hoại môi trường sống. Một hành động tội ác rất nặng, đối với sự sống của muôn vật trên hành tinh này (Cứu chữa cháy rừng ở Tây Ban Nha - Ảnh trên Internet)

Một nắm rác, một tờ giấy vụn, một túi bọc ni lông ném bừa bãi, hành động ấy là những hành động thiếu đạo đức vệ sinh, hành động như vậy là những hành động phá hoại môi trường sống. Hành động khác, nhỏ, tiêu tiểu bừa bãi cũng là những hành động thiếu đạo đức vệ sinh, khiến cho môi trường sống ô nhiễm, bất tịnh, uế trược, hôi thối, đẩy dẩy những loại vi trùng mọi thứ bệnh tật, nhất là vi trùng bệnh lao phổi, bệnh ung thư, bệnh cùi, v.v...

Nói đến sự bảo vệ và giữ gìn môi trường sống tức là nói đến đạo đức vệ sinh. Đạo đức vệ sinh là những hành động hằng ngày của chúng ta không làm ô nhiễm môi trường sống. Không làm ô nhiễm môi trường sống tức là không làm khổ đau cho mình và cho mọi người.

Từ ngàn xưa cho đến ngày nay, con người sống trên hành tinh này đã từng xây dựng bao nhiêu công trình vĩ đại, để phục vụ đời sống tinh thần và vật chất của con người. Nhưng vô tình chúng ta đã tự huỷ diệt sự sống chung của muôn loài vật khác, trong đó có chúng ta.

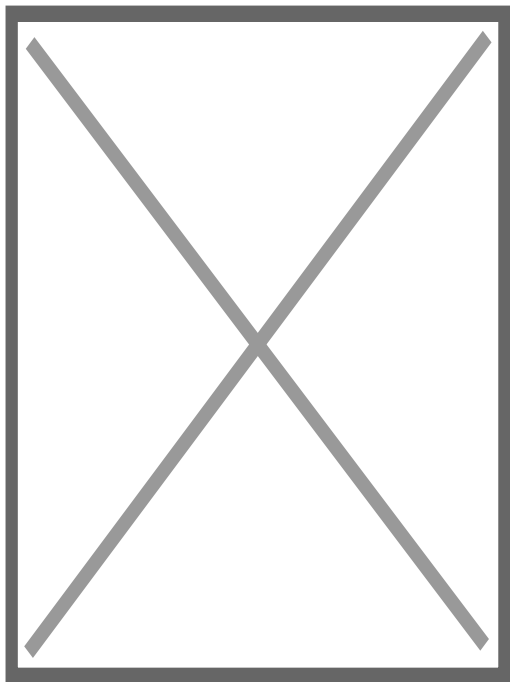
Bằng chứng hiện giờ, chúng ta đã thấy trước mắt những nhà máy sản xuất ra vật chất để phục vụ cho đời sống con người, thì thường thải ra những chất khí độc, những chất độc hoá học. Từ những chất khí hoá học độc đó, đã gây ra nhiều loại bệnh tật cho con người, cho các loài vật, cũng như làm cho tất cả những loài thảo mộc khô héo, tàn úa và chết dần mòn.

Nói đến và kêu gọi mọi người bảo vệ và giữ gìn môi trường sống trên hành tinh này, mà không nói đến trách nhiệm và bốn phận đạo đức vệ sinh của con người đối với sự sinh tồn của muôn loài vạn vật, thì chúng tôi e rằng lời kêu gọi bảo vệ đó chỉ là lời nói suông. Nếu có thật tình cũng chỉ là một việc làm lấy lệ, cho có hình thức mà thôi.

Nếu có một luật pháp nào được đặt ra, để bắt buộc mọi người dân phải thi hành luật bảo vệ và giữ gìn vệ sinh môi trường sống, mà không dạy họ mọi hành động đạo đức về trách nhiệm và bốn phận giữ gìn vệ sinh môi trường sống, thì chẳng bao giờ họ tuân hành pháp luật đó. Cũng giống như hiện giờ, luật lệ giao thông được đặt ra, là để bắt buộc mọi người phải tuân hành, tuân hành là để bảo vệ sinh mạng chung cho mọi người, nhưng người dân vẫn vi phạm luật giao thông. Vì thế, hằng ngày tai nạn giao thông vẫn xảy ra đều đều, đã để lại cho đất nước này một sự đau đớn và mất mát to lớn.

Luật lệ là giúp cho mọi người sống có an ninh trật tự, thế mà áp dụng luật lệ thì mọi người sẽ rất khó chịu. Họ chẳng biết trách nhiệm và bốn phận thi hành đạo đức vệ sinh phải làm như thế nào cho đúng, cho phải. Vì thế từ trước đến nay, người ta chỉ biết thi hành theo luật lệ giữ gìn vệ sinh, chứ nào có biết đâu lại có đạo đức vệ sinh môi trường bao giờ. Theo luật lệ vệ sinh, thì họ làm cho lấy có, còn nếu không có lời kêu gọi nhân dân giữ gìn vệ sinh thành phố sạch đẹp của nhà nước, thì họ lại sống quăng ném rác bừa bãi, không có chút hành động vệ sinh nào cả. Họ đâu biết rằng, hành động đạo đức vệ sinh là đem lại sức khỏe bình an cho họ; họ đâu biết rằng bệnh tật là do hành động ăn ở ném rác bừa bãi thiếu vệ sinh.

MỘT HÌNH ẢNH ĐAU THƯƠNG DO THIẾU ĐẠO ĐỨC VỆ SINH MÔI TRƯỜNG

Người dân thành phố ném rác bừa bãi, làm ô nhiễm môi trường sống nơi đây, tức là người dân thành phố chưa hiểu đạo đức môi sinh là một điều quan trọng rất cần thiết cho cuộc sống loài người (Cá chết nổi đầy đặc lẫn với rác bẩn ở mé hồ Trúc Bạch, phía gần đường Thanh Niên, Hà Nội - Ảnh trên Internet)

Ném rác từ trong nhà tới ngoài đường, đi tới đâu cũng thấy rác bẩn tới đó, dưới sông, trên bờ, đâu đâu cũng thấy rác bẩn. Thỉnh thoảng lại thấy heo chết, chuột chết, gà chết... trôi nổi dưới dòng sông, kinh, mương, rạch, suối, hồ, ao, v.v... mùi hôi thối bất tận lấy làm khó chịu. Lối sống như vậy chẳng khác nào là con thú vật. Mọi người sống như vậy làm sao gọi là giữ vệ sinh môi trường, sống như vậy chỉ là làm ô nhiễm thêm môi trường mà thôi. Bằng chứng hiện giờ, nhà nước kêu gọi người dân thành phố giữ gìn vệ sinh, để thành phố được sạch đẹp, nhưng người dân thành phố là dân trí thức, mà chuột chết còn ném ra đường phố, thì chúng tôi không biết người dân thành phố, họ đã hiểu gì về những hành động thiếu đạo đức vệ sinh này. Đường phố được quét dọn sạch sẽ, thế mà người ta vẫn ném rác bừa bãi, nhất là những nơi không có cảnh sát công lộ.

Người dân thành phố mà còn không thấy trách nhiệm và bốn phận đạo đức vệ sinh, sống bừa bãi như vậy, thì người dân nông thôn đâu có cảnh sát công lộ, đâu có luật lệ. Cho nên họ sống hoàn toàn thiếu đạo đức vệ sinh. Thiếu đạo đức vệ sinh thì họ lại còn ném rác bừa bãi hơn nữa.

Ở nông thôn và vùng ven biển, nhờ người thưa đất rộng, nên không khí có thoáng hơn, chứ dân nông thôn nhiều nhà chưa có cầu xí, phòng tiêu tiểu. Sống một đời sống còn bừa bãi, rác bẩn đựng đâu ném bỏ đó, ngay cả phân người, cũng tiện đâu đi đấy!!??

Từ dân thành phố đến dân nông thôn, đều không có ý thức giữ gìn môi trường sống trong sạch, nên khiến cho môi trường sống ô nhiễm lại càng ô nhiễm hơn. Vì thế mà con người bị bệnh đau đủ thứ chứng.

Tỉnh nào, huyện nào khắp trong nước, cũng có bệnh viện mọc lên như nấm. Vào bệnh viện nào cũng có bệnh nhân. Như vậy bệnh đau do đâu mà có nhiều như thế?

Như chúng ta đã biết, thành phố được pháp luật bảo vệ sạch đẹp, thế mà thành phố còn chưa sạch đẹp. Cho nên pháp luật bảo vệ môi trường sống trong sạch, không bằng lương tâm, trách nhiệm và bốn phận bảo vệ môi trường sống của mỗi người. Lương tâm, trách nhiệm, bốn phận bảo vệ môi trường sống của mọi người là đạo đức vệ sinh môi trường sống.

Biết sáng tạo, biết xây dựng cho sự sống trên hành tinh, mà không biết sử dụng bảo vệ và giữ gìn vệ sinh sự sống, thì đó là sự huỷ diệt hành tinh, chứ không phải xây dựng cho hành tinh này tốt đẹp.

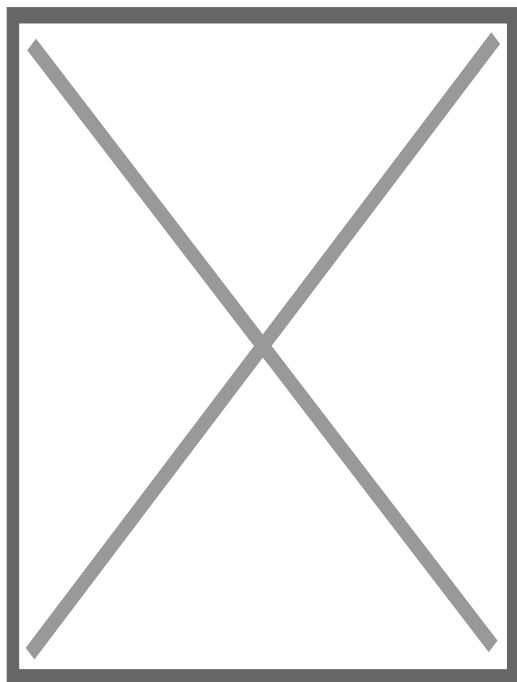
Nói đến sự bảo vệ và kêu gọi sự bảo vệ môi trường sống trên hành tinh này của mọi người, mà không nói đến đạo đức trách nhiệm và bốn phận của con người đối với sự sinh tồn trên hành tinh này, thì e rằng đó là một lời kêu gọi suông, một việc làm lấy lệ cho có hình thức, chứ không phải thật tình muốn bảo vệ môi trường sống.

Nếu có một luật lệ nào được đặt ra, bắt buộc mọi người phải thi hành giữ gìn vệ sinh và bảo vệ môi trường sống, thì chắc chắn luật lệ này sẽ gặp rất nhiều khó khăn và khó thành công. Vì mọi người dân sẽ không chấp nhận thi hành luật lệ theo sự không tự giác, có nghĩa là họ sẽ thi hành miễn cưỡng vì sự bắt buộc này. Cho nên, việc làm gì mà có sự bắt buộc thì rất khó kết quả. Ngược lại việc làm này, là phải do ý thức của mọi người hiểu rõ đạo đức làm người là phải làm như vậy. Và họ còn phải thấy được trách nhiệm, bốn phận đối với môi trường sống là quan trọng cho cuộc sống của họ. Nhất là việc làm này sẽ đem lại quyền lợi và lợi ích cho họ, thì họ chấp nhận thi hành ngay liền. Vì thế, mà chúng ta biết rất rõ về vấn đề bảo vệ và giữ gìn vệ sinh môi trường sống, là phải có sự hiểu biết thấu suốt đạo đức của nó. Cho nên, vấn đề quan trọng là mọi người, ai ai cũng phải được học tập đạo đức vệ sinh môi trường sống.

Muốn bảo vệ và giữ gìn vệ sinh môi trường, chỉ khi nào mọi người nhận thức thấy được trách nhiệm và bốn phận đạo đức của mình. Đạo đức ấy sẽ đem lại sự lợi ích rất lớn cho sự sống còn và hạnh phúc an vui của chính mình. Dù bất cứ một hành động nào hay một việc làm nào, khi một hành động hay một việc làm, mà người ta không thấy được trách nhiệm và bốn phận, thì hành động ấy

hay việc làm ấy sẽ không cẩn thận và kỹ lưỡng, thì sự thất bại sẽ dễ dàng xảy đến. Ngược lại, muốn thành công dù việc nhỏ hay việc lớn, thì phải cẩn thận và kỹ lưỡng. Nhất là trong việc vệ sinh môi trường sống, thì phải cẩn thận và kỹ lưỡng nhiều hơn. Vì đó là lợi ích chung của nhiều người và mọi sự sống khác.

RÁC NÉM BỪA BÃI LÀ TỰ LÀM KHỔ MÌNH, KHỔ NGƯỜI

Rác bẩn tràn lan như thế này thì bảo sao càng ngày càng có nhiều dịch bệnh, nhất là các bệnh tật nan y xảy đến với đời sống của con người (Rùng mình với rác trên hồ Gươm, sau ngày thứ 3 của Đại lễ 1000 năm Thăng Long, Hà Nội tháng 10/2010 - Ảnh trên Internet)

Ở đây chúng ta phải hiểu, vấn đề quan trọng nhất là phải thấy cho được bốn phận và trách nhiệm đạo đức trong mọi việc làm. Hay nói cách khác cho dễ hiểu hơn, là phải thấy cho được trách nhiệm và bốn phận trong mỗi hành động, việc làm của mình. Thì từ đó chúng ta mới nhận ra được ánh sáng của đạo đức, chứ không được như vậy thì chúng ta chỉ nói suông ở danh từ đạo đức mà thôi. Nói đến trách nhiệm và bốn phận, tức là nói đến đạo đức nhân bản không làm khổ mình, khổ người...

Nói đến đạo đức nhân bản không làm khổ mình khổ người, mà không nói đến đạo đức vệ sinh môi trường sống của con người, với sự sống của muôn loài vật khác thì chưa đủ.

Khi chúng ta hiểu được trách nhiệm và bốn phận bảo vệ môi trường sống, tức là hiểu được đạo đức vệ sinh môi trường sống như trên chúng tôi đã nói, thì hằng ngày chúng ta phải thực hiện. Từ một nắm rác trong tay cũng không được ném

bỏ bừa bãi, mà phải bỏ có nơi có chốn, cho đến việc khi đi tiêu tiểu, khạc, nhổ; không được khạc nhổ, tiêu tiểu bừa bãi, mà phải có nơi có chốn.

Hành động ném một nắm rác trong tay không đúng chỗ, là thiếu đạo đức vệ sinh môi trường sống. Chúng ta đi trên xe đồ hoặc xe buýt trên tuyến đường xa, thường hay ăn bánh, trái cây, mía ghim, v.v... thì vỏ trái cây, xác mía, giấy gói bánh, hoặc lá, hoặc túi ni lông đều ném bừa bãi xuống đường hoặc trong thùng xe. Trên xe lại có người hút thuốc lá, ném tàn thuốc xuống đường, lại có người đang ngồi trên xe ho khạc nhổ xuống đường, chẳng cần biết sạch dơ là gì. Với những hành động trên, là những hành động thiếu đạo đức vệ sinh môi trường sống chung. Khiến cho mọi người khác, trong đó có chúng ta, sẽ bị nhiễm những bụi rác độc này mà thành bệnh. Nhất là tàn thuốc lá thì rất độc, khi nhiễm vào cơ thể sẽ sinh ra bệnh ung thư. Và nói đến bệnh thì dù bất cứ bệnh gì, đã bệnh là đau khổ, chắc ai cũng biết rất rõ. Nhưng nguyên nhân gây ra bệnh thì ít ai lưu ý. Chính nó là hành động thiếu đạo đức vệ sinh môi trường. Vì thế, hầu hết mọi người, không ai chịu lưu ý hành động đạo đức vệ sinh môi trường sống này. Nguyên nhân bệnh đau phần nhiều là do thiếu hiểu biết về đạo đức vệ sinh môi trường sống.

--oOo--

BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG SỐNG Ô NHIỄM LÀ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỨC KHOẺ CỦA CON NGƯỜI

Một hôm, vâng lời mẹ, chúng tôi về Sa Đéc thăm một người cậu sắp chết. Ông bị bệnh lao phổi rất lâu, đến thời kỳ không còn chữa được.

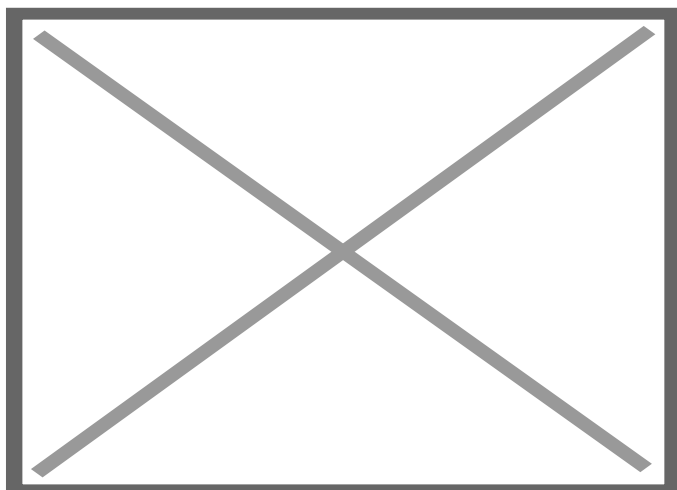
Đến nơi, thân hình cậu chúng tôi chỉ còn da bọc xương. Ông quá ốm, nằm trên giường bệnh, Ông thở nghe nặng nhọc, mệt mỏi và rất khó chịu.

Xưa, cậu chúng tôi có một thân hình khỏe mạnh, tưởng chừng như cậu không bao giờ đau bệnh. Không ngờ lần về thăm này cũng là lần thăm cuối cùng của chúng tôi, không bao giờ gặp còn lại cậu chúng tôi được nữa.

Gặp chúng tôi, cậu rất mừng, nhưng đứng trước bệnh trạng này, chúng tôi nghĩ đến và tự đặt câu hỏi: Ai đã đem đến những bệnh trạng đau khổ này cho loài người?

Câu hỏi được đặt ra, tức là đã có câu trả lời. Bệnh trạng của con người là do chính con người mang lại. Chứ không có ai mang lại cho nó cả, như chúng tôi đã xác định ở trên.

MÔI TRƯỜNG SỐNG Ô NHIỄM LÀ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỨC KHOẺ CỦA CON NGƯỜI

(Thành phố Bát-đa, Irac, gặp phải vấn đề ô nhiễm môi trường trầm trọng vì chiến tranh triền miên. Nguồn nước cũng đã ô nhiễm nặng làm xuất hiện nhiều dịch bệnh truyền nhiễm - Ảnh trên Internet)

Theo sự mê tín của loài người, thì bệnh đau do Thần Thánh phạt hoặc bị ma quỷ bắt, khiến cho có tai nạn và bệnh đau. Từ sự mê tín này, con người mỗi lần có tai nạn hoặc bệnh đau đều đến chùa, miếu, nhà thờ, thánh thất tụng kinh, niệm Phật, sám hối, rửa tội, v.v... để cho tai qua, nạn khỏi, bệnh tật tiêu trừ. Những việc làm này rất mơ hồ, quá trừu tượng, không thiết thực, cụ thể. **Xét cho cùng, những việc làm này là thiếu đạo đức, lạc hậu, mê tín, nhảm nhí...**

Với những việc làm này chỉ có lòng tin, nhưng lại tin một cách mù quáng, khiến mình trở thành người vô đạo đức, hối lộ cho Thần, Thánh, quỷ, ma. Bởi vì mình đã hiểu sai, cho bệnh đau, tai nạn và phước báo là do Thần, Thánh, ma, quỷ ban phước, giáng họa cho chúng ta. Chúng ta cần phải hiểu cho rõ ràng và cụ thể, chứ không thể tin một cách mù quáng như vậy. Mà phải hiểu chính do chúng ta không biết giữ gìn vệ sinh môi trường sống, nên khiến cho môi trường sống ô nhiễm mang đầy bụi bặm, trong bụi bặm có rất nhiều loại khí độc, có rất nhiều loại vi trùng độc, có rất nhiều từ trường ác độc do thói quen của chúng ta thải ra, v.v...

Những loại khí độc và những loại vi trùng ấy phần lớn gây ra bệnh đau cho con người, nếu con người không biết giữ gìn môi trường sống, khiến cho nó được ô nhiễm, thì con người mãi mãi phải chịu bệnh tật khổ đau.

Theo đạo đức nhân bản - nhân quả, thì mỗi hành động của con người đều mang đến hạnh phúc hay khổ đau cho họ. Nếu họ biết giữ gìn đạo đức vệ sinh môi trường sống, không làm cho môi trường sống ô nhiễm, bẩn thỉu, thì làm sao con

người bị bệnh tật được.

Một người lái xe đi đường thải ra khí độc do xăng dầu đốt, và khạc nhổ đờm dãi không nơi, không chốn, đùng đâu nhổ đó. Người đi đường ấy đâu biết rằng khí độc chiếc xe thải ra, và hành động khạc nhổ bừa bãi đã gieo rắc vi trùng bệnh lao và bệnh ung thư cho người khác. Đó là một hành động thiếu đạo đức vệ sinh, gây ra bao nhiêu sự khổ đau cho nhiều người khác. Một hành động vô ý thức, đã vô tình tạo cho môi trường sống chung ô nhiễm. Và hầu hết hiện giờ mọi người đang vô tình làm như vậy. Vì thế, hiện giờ trong đất nước của chúng ta (Việt Nam), bệnh lao, bệnh ung thư đã giết chết biết bao nhiêu người và còn đang tràn lan khắp nơi. Nếu vòng đai y tế không chặn đứng được, thì loài người sẽ tử vong nhiều hơn nữa về những chứng bệnh lao và ung thư này.

Ngay từ bây giờ, nếu chúng ta không thấy trách nhiệm và bốn phận đạo đức vệ sinh làm người, luôn làm khổ mình khổ người, cứ sống bừa bãi vô đạo đức vệ sinh môi trường, thì phải chịu thọ những sự khổ đau về bệnh tật. Chúng ta không thấy đạo đức vệ sinh môi trường sống là quan trọng hàng đầu của cuộc sống con người, là tự chúng ta đã huỷ diệt sự sống trên hành tinh này. Nếu mỗi ngày cứ gia tăng sự ô nhiễm cho hành tinh này, thì môi trường sống trên hành tinh này sẽ thành môi trường chết. Vì không còn cây cỏ và loài vật sống được. Nếu chúng ta không thấy hành động khạc nhổ, ném rác bừa bãi, thải ra khí độc của xăng dầu là một tội lỗi rất lớn đối với sự sống của con người và sự sống của muôn vật trên hành tinh này; nếu chúng ta không thấy sự nguy hại cho sự sống trên hành tinh này, mà cứ đem những thuốc độc để diệt côn trùng, cỏ cây, chuột bọ, sâu rầy, v.v... một cách bừa bãi, là làm ô nhiễm môi trường sống. Hành động như vậy là không giữ gìn vệ sinh môi trường sống này, thì có thể gây ra nhiều bệnh tật nan y, và đem đến sự khổ đau cho mọi cá nhân và mọi gia đình nơi quê hương này.

Đừng nghĩ rằng, làm kinh tế nông nghiệp là phải sử dụng thuốc sâu rầy. Trước kia ông bà của chúng ta đâu có sử dụng thuốc sâu rầy. Chỉ có thời đại của chúng ta vì môi trường quá nhiễm độc, nên xuất hiện các loại côn trùng sâu bọ phá hại mùa màng quá nặng. Vì thế chúng ta mới sử dụng thuốc sâu rầy. Do thuốc sâu rầy mà môi trường sống của chúng ta bị ô nhiễm chất độc quá nặng.

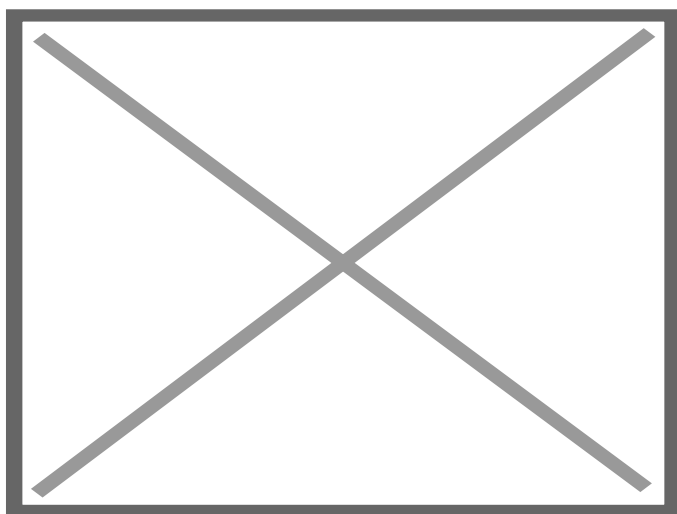
Chúng tôi đồng ý điều này với bà con nông dân, nhưng thuốc sâu rầy có loại làm nhiễm độc môi trường sống, nhưng cũng có những loại thuốc sâu rầy không để lại môi trường sống nhiễm độc. Xin cô, bác, anh, chị, em bà con nông dân cần phải lưu ý khi sử dụng thuốc sâu rầy, nên tránh những loại thuốc làm ô nhiễm và nhiễm độc môi trường sống.

Nếu sử dụng thuốc sâu rầy một cách bừa bãi, thì chúng tôi e rằng làm kinh tế để làm giàu cho đất nước, nhưng ngược lại đã làm cho nhân dân bị bệnh, thì không nên sử dụng những loại độc dược này.

Vấn đề này, chúng tôi xin các cơ quan của nhà nước có đủ thẩm quyền xét duyệt những loại thuốc sâu rầy mà nông dân đang sử dụng trên đồng ruộng của mình. Loại nào để lại làm ô nhiễm độc hại môi trường sống thì đình chỉ cấm lưu hành, chứ người nông dân ít học làm sao hiểu được. Loại thuốc nào làm ô nhiễm và loại thuốc nào không làm ô nhiễm môi trường sống thì chỉ có những nhà chuyên sản xuất, họ sẽ biết rất rõ ràng. Đừng vì lợi nhỏ mà hại sự sống bình an của nhân dân cả nước. Những hành động trên, là các bạn đã vô tình làm cho mình trở thành người vô đạo đức vệ sinh môi trường sống.

Người vô đạo đức vệ sinh thường hay quăng ném rác bừa bãi, đựng đầu khạc nhổ, tiêu tiểu không đúng chỗ. Chuột chết, gà bệnh chết, heo bệnh chết, v.v... không chôn cho kín đáo, cho có vệ sinh, lại ném ra đường hoặc ném xuống sông, kinh, suối, mương, ao, hồ nước. Khiến cho làm ô nhiễm một vùng rộng lớn phải chịu những mùi hôi thối và nhiễm độc. Đó là những người vô đạo đức vệ sinh, họ là những người không phải là con người, mà là con người còn giữ nguyên bản chất của loài thú vật. Các bạn có muốn mình là con thú vật không? Nếu các bạn không muốn mình là con thú vật thì chúng tôi xin các bạn đừng tiểu tiện bừa bãi, đừng ném rác bừa bãi, có con vật gì chết thì hãy đem chôn kín đáo. Các bạn có muốn mình là con người thật là người không? Nếu các bạn muốn mình là con người thật thì chúng tôi xin các bạn hãy vui lòng và sung sướng sống đúng một đời sống đạo đức nhân bản - nhân quả làm người.

ĐỨNG TIỂU BÊN HÈ PHỐ LÀ MỘT HÀNH ĐỘNG THIẾU ĐẠO ĐỨC VỆ SINH

(Biển cấm còn chưa ngăn được ai, hướng gì chữ viết - Ảnh trên Internet)

Vì lợi ích chung cho con người; vì sức khỏe của mọi người; vì sự an vui hạnh phúc của sự sống muôn loài. Chúng tôi thành tâm tha thiết kêu gọi các bạn đừng khạc nhổ bừa bãi; đừng ném tàn thuốc bừa bãi; đừng ném rác bừa bãi bất cứ nơi đâu, đừng quăng những con vật chết ra đường, xuống sông, suối, kinh, mương, ao, hồ, v.v... mà hãy đem chôn cho kín đáo để giữ vệ sinh chung. Về khạc nhổ, thì các bạn hãy khạc nhổ vào trong chiếc khăn tay của các bạn, để khi về nhà, các bạn sẽ tẩy trùng và giặt sạch sẽ. Còn rác bẩn và tàn thuốc lá thì các bạn hãy gom lại, bỏ vào thùng rác có nơi, có chỗ. Đó là các bạn biết thương mình, thương người; biết đem lại sức khỏe cho mọi người và cho tất cả những loài vật khác. Phải không hỡi các bạn? Các bạn làm được như vậy là các bạn đã mang vàng đến cho mọi người: **“Sức khỏe là vàng, là bạc”**.

Hành động đó là những hành động đạo đức vệ sinh môi trường sống, những hành động như vậy rất đáng khen và đáng ca ngợi. Tuy rằng những hành động rất tầm thường và rất quen thuộc với mọi người, nhưng nếu các bạn không chịu khó tập luyện cho quen, thì chúng tôi e rằng các bạn khó mà giữ gìn được. Thói quen của các bạn từ lâu, là thói quen bừa bãi thiếu đạo đức vệ sinh môi sinh, tức là các bạn thiếu trách nhiệm và bốn phận giữ gìn vệ sinh chung. Vì các bạn thấy những hành động đó quá tầm thường, không quan trọng. Phải không hỡi các bạn?

Những hành động đó không tầm thường đâu các bạn ạ! Tuy những hành động rất tầm thường, ai cũng có thể làm được, nhưng nó rất cao thượng và mang đầy đủ một tình thương rộng lớn của một người có đạo đức làm người. Phải không hỡi các bạn? Các bạn cứ suy nghĩ kỹ lại đi! Rồi sẽ xác định.

Hành động khạc nhổ vào khăn tay của các bạn là các bạn sống đúng đạo đức vệ sinh môi trường sống chung, hành động ấy đáng ca ngợi và khen tặng, đáng kính phục. Hành động lượm những rác bẩn cho vào túi xách để rồi đem đến thùng rác bỏ vào. Đó cũng là hành động đạo đức vệ sinh môi trường sống, hành động ấy cũng đáng cho mọi người ca ngợi, khen tặng và kính phục. Hành động ấy là hành động biết bảo vệ sự sống chung của nhau. Biết bảo vệ sự vệ sinh sống chung của nhau là hành động cao thượng. Các bạn đừng nghĩ rằng nó là hành động tầm thường ai làm cũng được. Vì chính hành động tầm thường ai làm cũng được, nhưng trong hành động đó nó mang đầy đủ tình thương cao quý đối với sự sống của mọi người.

Tại thành phố Hồ Chí Minh và bất cứ một thị xã, một thị trấn nào hay tại thủ đô Hà Nội, hằng ngày một số tiền rất lớn phải chi tiêu cho sự quét dọn sạch đẹp các nơi đó trong khắp đất nước, thì các bạn cứ thử nghĩ và tưởng tượng, phải tốn hơn hàng tỷ bạc trong mỗi tháng. Nếu mỗi người, mỗi hộ khẩu trong thành

phố mà chỉ cần bỏ ra khoảng 30' quét dọn, từ trong nhà ra ngoài cổng, khoảng đường trước nhà của mình, thì số tiền ấy các bạn sẽ tiết kiệm rất nhiều trong một năm. Nếu số tiền mười người quét rác đường phố đem ra làm việc từ thiện, thì giúp đỡ biết bao nhiêu người bất hạnh trong xã hội, trong đất nước của chúng ta. Và cũng có thể giúp những người bất hạnh khác trên thế giới. Phải không hỡi các bạn?

Khi thấy loài vật chết, chúng ta đừng quăng ném bỏ bừa bãi, dù bất cứ nơi đâu, mà hãy đào lỗ chôn cất kín đáo. Đó là hành động đạo đức vệ sinh môi trường sống, hành động ấy đáng cho mọi người ca ngợi, khen tặng và kính phục. Những người có hành động ấy là những hành động biết thương mình, thương người.

Một hành động giữ gìn đạo đức vệ sinh môi trường sống chung được trong sạch, tuy nó tầm thường, nhỏ mọn như chúng tôi đã nói ở trên, nhưng có lợi ích rất lớn cho cuộc sống của mọi người trên hành tinh này. Các bạn có tin lời nói này chăng?

Một bà nội trợ đem một bọc rác ném ra lề đường, bà đâu biết rằng hành động thiếu đạo đức đó sẽ đem đến cho biết bao nhiêu người bị bệnh tật, trong đó chắc chắn phải có bà. Vì thế, hành động thiếu đạo đức của bà, bà đã tự làm khổ mình và khổ mọi người. Đó là vô tình bà đã tạo một môi trường sống ô nhiễm, bà đã tự giết mình, giết người mà bà chẳng biết. Bà chỉ là người vô tình mà thôi, nhưng sự vô tình ấy, nó sẽ kết án khổ đau cho bà và mọi người. Cho nên, cuộc sống của chúng ta không cho phép chúng ta sống vô tình, mà luôn luôn phải có ý thức trong mỗi hành động.

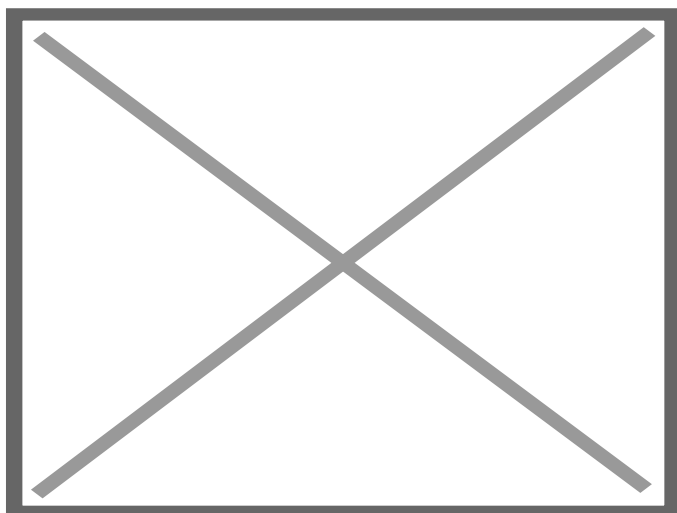
Đời sống của con người, chỉ vì sống vô tình, thiếu ý thức đạo đức, nên hậu quả của sự vô tình đó, mà các bạn đã thấy và đã từng gặt hái sự khổ đau. Các bạn đừng bảo rằng: vô tình là không tội lỗi. Vô tình không cẩn thận khi lái xe, thì tai nạn giao thông cũng không bao giờ tha thứ cho bạn. Phải không hỡi các bạn? Bạn sẽ gặt hái sự khổ đau của tai nạn giao thông bằng sự vô tình của các bạn.

Một hành động vô tình, thiếu đạo đức vệ sinh tuy nhỏ mọn như vậy, nhưng tai hại rất lớn, các bạn cứ suy ngẫm lại đi. Có đúng như vậy không hỡi các bạn? Các bạn có thấy không? Nếu các bạn chưa thấy thì hãy đến thăm các bệnh viện, bệnh nhân nằm điều trị một số lượng lớn mà các bạn không ngờ được. Các bạn có biết do đâu mà người ta bệnh nhiều như vậy không? Đó là do hành động thiếu đạo đức vệ sinh và hành động thiếu đạo đức hiếu sinh mà con người phải gánh chịu hậu quả, là bệnh tật tinh thần và vật chất.

Thiếu đạo đức hiếu sinh thì hậu quả của nó sẽ mang đến cho bạn bệnh tật tinh thần; còn thiếu đạo đức vệ sinh môi trường sống thì hậu quả của nó sẽ mang đến cho bạn là cơ thể bị bệnh đau.

Người ta không biết bảo vệ môi trường sống trong sạch bằng những hành động tầm thường ấy, là đã tự làm khổ đau cho mình, cho người. Và đó là hành động tự sát mình, tự sát mọi người mà không biết.

MUỐN MÔI TRƯỜNG SỐNG KHÔNG BỊ Ô NHIỄM, THÌ MỌI NGƯỜI DÂN PHẢI HỌC ĐẠO ĐỨC VỆ SINH

(Người dân mang rác vút ra đường Trần Khát Chân, Hà Nội - Ảnh trên Internet)

Một người ném một con chuột chết ra đường, để cho xe chạy qua lại cán nát bê bối máu thịt trên mặt đường. Đó là một hành động tạo môi trường ô nhiễm, hành động như vậy là hành động thiếu hiểu biết về đạo đức môi sinh. Trong thân chuột có những loại bọ chết, khi cán vào người có thể truyền vi trùng bệnh dịch hạch. Bệnh dịch hạch là một loại bệnh giết người chết nhanh chóng, mà người ta nghe đến bệnh này, ai ai cũng quá sợ hãi. **Thế mà người ta vô tình ném chuột chết ra đường như vậy, thật là người vô đạo đức không thể tha thứ được.** Người ta không thấy hành động ấy là sẽ mang đến sự ghê tởm cho mọi người đang đi trên đoạn đường đó. Những nhà phố ở xung quanh đó phải chịu hít thở mùi máu tanh và hôi thối khó chịu. Người ta đã không biết giữ gìn môi trường sống trong sạch, mà còn làm cho môi trường sống càng thêm ô nhiễm bất tỉnh hơn nữa. Thật là thiếu đạo đức môi sinh.

Vì lợi ích chung cho mọi người sống trên hành tinh này, chúng tôi kêu gọi các bạn dành chút ít thời giờ đọc sách dạy đạo đức làm người, để các bạn thấu suốt mọi hành động của mình có đạo đức hay không đạo đức. Có đạo đức thì các bạn nên làm, không đạo đức thì các bạn nên tránh.

CÒN XẢ RÁC BỪA BÃI, THÌ CHƯA GỌI LÀ VĂN MINH

Có những dịp chúng tôi về thăm thành phố Hồ Chí Minh, trên đường chúng tôi đã gặp rất nhiều trường hợp như trên, chuột và rác bẩn thường ném ra ngoài đường, làm cho lề đường cũng như mặt đường trông rất dơ bẩn. Chúng tôi không ngờ một đoạn đường dài khoảng độ 50 km mà rác bẩn hai bên đường không có nơi nào mà không có. Ngoại trừ những nơi đồng ruộng không có người ở thì khá sạch sẽ, có nghĩa là rác bẩn ít. Còn chỗ nào đông người là chỗ đó bẩn thỉu nhất. Nhìn thấy cảnh này mà bảo rằng dân tộc của chúng ta văn minh, thì làm sao người ta tin được. Phải không các bạn?

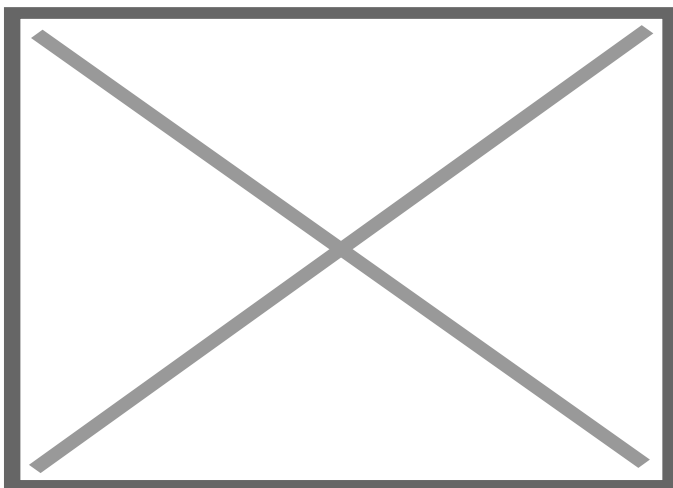
Người có văn minh thì không bao giờ sống thiếu đạo đức vệ sinh môi trường, luôn luôn giữ gìn môi trường sống sạch sẽ và tươi đẹp. Nếu một người có văn minh, có đạo đức nhân bản làm người, chỉ cần nhìn lối sống của họ thì biết ngay. Tức là nhìn hành động sống hằng ngày của họ có đạo đức hay không có đạo đức. Nếu có đạo đức thì ít nhất họ cũng phải có đủ ba đức trong đạo đức nhân bản làm người:

1- Đạo đức giao thông.

2- Đạo đức hiếu sinh.

3- Đạo đức vệ sinh môi trường sống.

SỐNG CÓ ĐẠO ĐỨC VỆ SINH MÔI TRƯỜNG LÀ SỐNG VĂN MINH

Thực hiện đạo đức vệ sinh môi trường sống (Thanh niên tình nguyện tham gia nhặt rác, làm sạch bãi biển Cần Giờ - Ảnh trên Internet)

Chúng ta cứ thử nhìn từ những người dân ở thành thị, đến những người dân ở nông thôn trong đất nước của chúng ta, thì chúng ta biết rằng: dân tộc của chúng ta văn minh, sạch đẹp chưa có, đạo đức vệ sinh môi trường sống chưa đủ. Vì thế, chúng ta yêu cầu Nhà nước và Bộ Giáo dục hãy quan tâm về vấn đề môn học đạo đức của nhân dân. Nó phải là hàng đầu so với các môn học khác.

Nếu chương trình giáo dục học đường mà không có môn học đạo đức nhân bản - nhân quả làm người, thì một ngàn năm sau dân tộc của chúng ta cũng chưa được gọi là một dân tộc văn minh trọn vẹn.

Hiện giờ, người ta tập trung cất nhà san sát dọc theo hai bên đường lộ, như ở thành phố. Thế mà rác bẩn vẫn cứ ném hai bên lề đường, trông thật là bẩn thỉu. Thế mà mọi người vẫn ngang nhiên sống, sống trên đồng rác bẩn thỉu như vậy mà không cảm thấy xấu hổ. Nhà nào cũng tường cao rộng lớn đẹp đẽ, sang cả, mà không giữ gìn vệ sinh môi trường. Chứng tỏ đạo đức vệ sinh môi trường còn quá thấp kém. Đạo đức vệ sinh môi trường còn quá thấp kém thì làm sao gọi dân tộc của chúng ta là một dân tộc văn minh được?

Nếu Nhà nước và Bộ Giáo dục ngay từ lúc này đã thấy trách nhiệm và bổn phận của người lãnh đạo một đất nước độc lập, thì **“toàn dân phải được giáo dục trên một nền tảng đạo đức nhân bản”**, thì cuộc sống của nhân dân mới có an cư, lạc nghiệp thật sự; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người tiêu cực, hối lộ, ăn đút lót; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người trộm cắp, móc túi; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người gian xảo, lừa đảo, đo thiếu, cân non; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người cướp tài sản của nhân dân, của nhà nước; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người đi buôn đồ lậu, trốn thuế làm hại nền kinh tế quốc gia; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người đi buôn thuốc phiện, giết hại tuổi trẻ mầm non của tổ quốc; thì cuộc sống của nhân dân mới không có những hạng người mua bán mại dâm, làm sỉ nhục con cháu Trung Vương, Triệu Ẩu. Làm sỉ nhục con cháu của Trung Vương, Triệu Ẩu tức là làm sỉ nhục quốc thể, quốc hồn của dân tộc Việt Nam nước ta.

Này các bạn phái nữ, các bạn được sanh ra nơi quê hương này và được dưỡng nuôi nơi mảnh đất này, lớn lên trong tinh thần bất khuất của những bậc anh thư Trung Vương, Triệu Ẩu. Lại được mệnh danh là con Tiên, cháu Rồng. Cớ sao các bạn lại vì tiền bạc mà bán thân mình, làm một món đồ chơi cho người khác? Trong khi Triệu Ẩu nói: **“Tôi muốn cưới con gió mạnh, đạp luồng sóng dữ, chém cá kình ở biển Đông; đánh đuổi quân Ngô, giành lại giang sơn, cởi ách nô lệ, một đời không làm thê thiếp cho kẻ khác!”**. Các bạn nghĩ

sao về lời nói này của tổ tiên chúng ta? Các bạn có thấy hành động của các bạn là thiếu đạo đức nhân phẩm làm người hay không? Các bạn có thấy hành động của các bạn là làm sỉ nhục phụ nữ Việt Nam hay không? Các bạn có thấy hành động của các bạn có còn xứng đáng là con cháu của Trung Vương, Triệu Ẩu hay không? Câu hỏi được đặt ra là để cho các bạn tự suy nghĩ và trả lời.

Đạo đức nhân phẩm mà chúng tôi đã nhắc các cháu nữ trên đây, là vì chúng tôi biết rất rõ các cháu đã vô tình vì hoàn cảnh gia đình khó khăn, đưa đẩy các cháu vào cảnh éo le.

Đạo Đức Làm Người tập 1, chúng tôi đang nói với quý bạn về đạo đức vệ sinh môi trường sống, nó là đạo đức xã hội, thế mà lạc đề lại nói sang đạo đức nhân phẩm con người, đạo đức này thuộc về đạo đức gia đình. Khi nói về sự tai hại của hành động thiếu đạo đức vệ sinh môi trường, đem lại sự bệnh tật khổ đau cho con người, thì chúng tôi liên tưởng đến một số các cháu phái nữ đang sống trong bóng tối, mất dần những nhân phẩm làm con người, và đang chịu đựng những nỗi đau của tinh thần lẫn thể xác. Nỗi lòng thương yêu các cháu nữ, tuổi đời còn thơ ngây. Hình ảnh khổ đau của các cháu bức xúc nơi lòng chúng tôi, chúng tôi không thể kìm giữ được để chờ đến tập 2, là tập sách đạo đức dạy về gia đình mới nói đầy đủ trọn vẹn.

Ở đây, chúng tôi khéo nhắc nhở những điều này, là để trang bị cho các cháu có một tinh thần mạnh mẽ, có một nghị lực kiên cường, để các bạn phấn đấu dũng mãnh vượt qua mọi hoàn cảnh éo le của mình.

Bởi vì, chúng tôi nghĩ rằng: nếu có đủ sức viết tập 2, nói về đạo đức gia đình thì việc in ấn liệu chúng tôi có đủ sức in để gửi đến các bạn hay không? Vì sách đạo đức không thể phát hành đem bán như các loại sách khác. **Đạo đức đem cho, tặng các bạn thì mới nói đạo đức, chứ bán đạo đức mà nói đạo đức thì có đúng không các bạn?** Cho nên, dù chúng tôi có viết được cũng khó có thể in ra được, vì không có tiền. Mà không in ra được thì làm sao các bạn cũng như các cháu được đọc, và biết chừng nào mới được học đạo đức? Tập 1, chúng tôi mới nói đến ba hành động đạo đức đang cần thiết cho xã hội, đang giải quyết những bức xúc, nỗi đau của xã hội, mà đã trên 300 trang giấy (bản thảo). Với số trang ấy được in ra thành sách, gửi đến cho các bạn khắp mọi miền đất nước của chúng ta, thì số tiền ấy rất lớn các bạn ạ! Thế rồi tập 2 chúng ta có cho ra đời được hay không? Nếu in ra mà chỉ cho một vài người thì tội nghiệp, vì còn biết bao nhiêu người đang thiếu đạo đức, đang chờ đợi mọi người có bài học đạo đức. Vì biết như vậy, nên chúng tôi khéo nhắc các cháu về đạo đức nhân phẩm làm người. Nếu tập 2 không in ra được, thì chúng tôi cũng có lời nhắc nhở khuyên các cháu và các bạn tiến bước trên đường đời không lầm lỗi về đạo đức

làm người.

Tuổi chúng tôi cũng sắp đến 75^[3], chỉ còn 20 ngày nữa thôi. Thân vô thường và sức khỏe càng lúc càng suy giảm, không biết chúng tôi có làm tròn bốn phận mà các bạn đang hướng về chúng tôi chăng? Mỗi hành động sống của các bạn hằng ngày có là hành động đạo đức? Nếu vô tình các bạn không biết, thì hành động ấy sẽ trở thành hành động vô đạo đức, nó sẽ làm khổ bạn và sẽ làm khổ người khác. Vì thế mà chúng tôi nói ra, tuy ngắn gọn vì không phải chỗ nói đạo đức này, vì chúng tôi đang nói đạo đức vệ sinh môi trường sống. Nhưng ở đây cũng nói lên được lòng thương yêu bình đẳng của chúng tôi đối với các bạn nam cũng như nữ.

Xét cho cùng, chương trình giáo dục của đất nước chúng ta chưa đặt nặng về môn học đạo đức nhân bản, cho nên không những riêng chị em, mà mọi người dân trong cả nước đều không hiểu biết về đạo đức làm người. Bởi đạo đức làm người rất là rộng rãi bao la, vì nó là những hành động sống hằng ngày của con người. Những hành động không làm khổ mình, khổ người là hành động đạo đức, còn ngược lại là thiếu đạo đức.

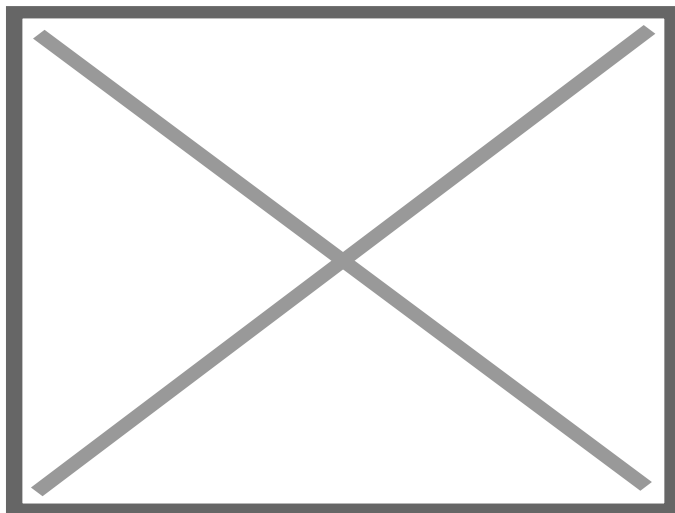
Nói về đạo đức, người ta hiểu quá đơn giản. Người xưa để lại có bao nhiêu đạo đức thì người nay nhai lại bấy nhiêu, mà còn bỏ bớt, vì không hợp thời. Mặc dù trong các trường học đều có nêu lên khẩu hiệu “TIÊN HỌC LỄ, HẬU HỌC VĂN”. Học văn thì có rất nhiều môn học, và dạy rất kỹ vào những chi tiết của các môn học đó, để thi tốt nghiệp, lấy cấp bằng, chứng nhận khả năng học thức hiểu biết của mình. Còn học lễ thì có những bài *“học qua loa cho lấy có, dạy đại khái rồi đánh giá chung chung theo từng hạng yếu - trung bình - khá - khá tốt, đến tốt. Song, những học sinh được hạng đạo đức khá trở lên vẫn là những nạn nhân của tệ nạn xã hội”*. Làm cho nhà trường và phụ huynh học sinh phải ngỡ ngàng, chưa xót.

Do chương trình giáo dục thiếu chú trọng về đạo đức làm người; do không nghiên cứu biên soạn ra bài tập thực hành về đạo đức và không có hệ số điểm rõ ràng, nên tai nạn giao thông thường xảy ra hằng ngày. Lòng thương yêu của con người đối với sự sống của người khác và loài vật khác không có, thì làm sao tránh được nạn trộm cắp, cướp của, giết người, hiếp dâm, đút lót, hối lộ, v.v... thì làm sao tình trạng người làm những điều phi pháp khác mà không xảy ra. Vì không có đạo đức bảo vệ và vệ sinh môi trường sống, nên mới có nạn xì ke, ma túy, mãi dâm làm cho phong hoá Việt Nam ngày càng bại hoại và đi về hướng không tốt đẹp.

Một đất nước độc lập thì nhân dân phải được giáo dục đạo đức. Đó là điều cần thiết và quan trọng nhất để xây dựng quê hương văn minh, giàu đẹp

và hưng thịnh.

MỘT HÌNH ẢNH THƯƠNG ĐAU VÌ MÔI TRƯỜNG SỐNG Ô NHIỄM

Môi trường bị đầu độc tức là đời sống của chính con người đã bị đầu độc (Sông Nhuệ bị ô nhiễm nặng, cá tôm chết hàng loạt do chịu xả thải trực tiếp mà không qua bất kỳ hình thức xử lý nào của 2 khu Đô thị mới là Mỹ Đình và Mễ Trì, huyện Từ Liêm, Hà Nội - Ảnh trên Internet)

Nếu Nhà nước và Bộ Giáo dục thấy môn học đạo đức có lợi ích cho toàn dân, thì nên kêu gọi những nhà đạo đức trong nước hợp lại, soạn thảo một chương trình học đạo đức làm người. Chắc chắn dân tộc của chúng ta sẽ trở thành những công dân tốt. Và những người thi hành luật dân sự, luật lệ giao thông cũng sẽ đỡ nhọc nhằn biết bao!

Một chiếc xe tải chở cá tôm đông lạnh chạy suốt một quãng đường dài từ Vũng Tàu về thành phố Hồ Chí Minh. Đến đoạn đường Bà Rịa - Long Thành, anh tài xế xả nước bẩn trong xe, mùi tanh và hôi thúi của cá, tôm làm cho mọi người ở hai bên quãng đường đó và khách bộ hành đi đường hít thở thật là khó chịu. Đó là một hành động vô đạo đức vệ sinh môi trường, đã làm cho môi trường sống ô nhiễm lại càng thêm ô nhiễm. Một hành động không thể tha thứ được, một hành động đáng trách và đáng phạt rất nặng.

Một xe tải chở rác thành phố, trong buổi sáng mọi người đang tấp nập qua lại, mùi hôi thối của rác bốc ra khiến cho mọi người hít thở rất khó chịu. Đó cũng là một hành động vô đạo đức đang làm ô nhiễm môi trường sống của mọi người.

Một hành khách đi đường, trên xe bus, xe đò, tàu hỏa, v.v... thường hay ăn vặt bánh, trái cây. Khi ăn xong, rác bẩn không chịu bỏ vào túi xách, mà lại ném bỏ ra đường hoặc ném bỏ vào trong thùng xe. Có khi hút thuốc lá lại ném tàn thuốc bừa bãi trong xe, hoặc dưới đường. Đó là một hành động thiếu đạo đức

làm môi trường sống ô nhiễm. Một hành động đáng chê trách, đáng bị phạt tiền.

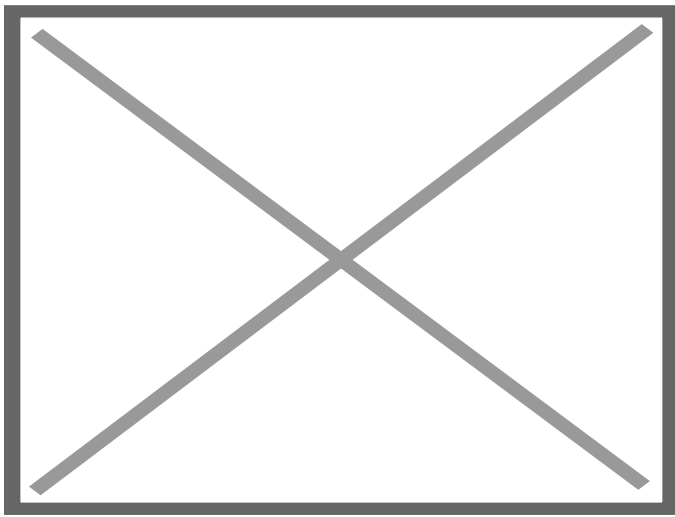
Một người bán trái cây ngoài chợ, thường để lại chợ rất nhiều rác bẩn như: những trái cây hư thối, những vỏ hoặc lá trái cây, giấy gói. Thay vì những rác bẩn này, người bán trái cây cho vào giỏ xách, mang về nhà đổ có nơi, có chỗ thì sạch sẽ, tốt đẹp biết bao nhiêu. Đó là những hành động đạo đức vệ sinh môi trường sống thật đáng khen ngợi và kính phục.

Một người bán hàng rong gồm có: rau cải, bầu, bí, hành, họ, tỏi, ớt, v.v... mà có một chút đạo đức vệ sinh môi trường, thì tất cả những rác bẩn do những mặt hàng này thải ra đều được cho vào một túi xách, đến trưa hoặc chiều tối sẽ mang những rác bẩn này bỏ vào thùng rác công cộng, thì thật là hay, đẹp, sạch biết mấy. Những việc làm này tuy rất tầm thường, nhưng lại rất đạo đức và cao thượng, nói lên được sự văn minh của nước đó. Một đất nước văn minh không thể là một đất nước mà toàn dân ăn ở bẩn thỉu.

Nếu mọi người buôn bán ở chợ, mà ai ai cũng biết giữ gìn vệ sinh như vậy, thì chợ búa sẽ sạch đẹp biết bao nhiêu. Những việc làm này, do những người có ý thức văn hoá về đạo đức vệ sinh môi trường sống, về bổn phận và trách nhiệm làm người của mình. Những việc làm này sẽ tiết kiệm một số tiền rất lớn, do không phải mướn nhân công quét hốt rác.

Ở các chợ, mọi người buôn bán đều thực hiện đạo đức vệ sinh môi trường sống được như vậy, thì mỗi người trong mỗi gia đình, trong xã hội phải thực hiện như thế nào, để mỗi người trong mỗi gia đình, trong xã hội được gọi là sống có nề nếp văn minh. Cho nên, sự văn minh của loài người không thể tách lìa nếp sống đạo đức được. Các bạn có công nhận điều này không? Nói văn minh mà lối sống của các bạn không văn minh thì làm sao có văn minh được. Phải không hỡi các bạn?

MỘT ĐẤT NƯỚC VĂN MINH, THÌ KHÔNG CÒN CÓ NGƯỜI DÂN XẢ RÁC BỪA BÃI

(Thực khách và người phục vụ tại các quán ăn vô tư xả rác nơi hè, đường. Đây là một trong những nguyên nhân gây ra nạn tắc nghẽn hệ thống thoát nước của thành phố Hà Nội - Ảnh trên Internet)

Muốn có văn minh, có đạo đức thì mỗi người trong mỗi gia đình, phải giữ gìn vệ sinh xung quanh nhà mình, bằng cách hằng ngày phải bỏ ra một giờ đi lượm những rác bẩn, trong vị trí từ mặt đường đến chung quanh nhà, làm cho ngôi nhà của mình ở trở nên sạch đẹp, quang đãng, thoáng mát. Nhìn những ngôi nhà như vậy mới gọi là những ngôi nhà có nếp sống văn minh.

Nói văn minh mà đời sống không giữ gìn vệ sinh môi trường, chỗ ở rất bẩn thỉu đầy rác, thì không thể gọi đó là một nếp sống văn minh. Cho nên, khi bước chân ra đường, chúng tôi thấy rác bẩn ngoài đường trước mỗi nhà, là biết ngay dân tộc Việt Nam chưa có nếp sống văn minh, mặc dù họ nói văn minh.

Nếu nhân dân Việt Nam không chịu sửa bản chất kém văn minh của mình, thì dù cho một ngàn năm sau môi trường sống của Việt Nam vẫn bị ô nhiễm, và còn ô nhiễm nặng hơn. Và vì vậy sự văn minh không bao giờ có đối với dân tộc này.

Văn minh chỉ có bề mặt của nó thì chưa đủ để xác định một dân tộc văn minh. Cũng như hiện giờ, ở thủ đô Hà Nội hay thành phố Hồ Chí Minh, bề mặt thì nhà nước kêu gọi nhân dân cùng nhà nước làm sạch đẹp thủ đô hay thành phố, nhưng bề trái là một đống rác bẩn thỉu. Nếu các bạn không tin thì hãy đi sâu vào bề trái của thành phố là biết ngay. Do đó chúng ta mới biết (197) rằng: đạo đức nhân bản vệ sinh môi trường sống mà dân tộc của chúng ta chưa hề hiểu biết. Nếu đạo đức nhân bản vệ sinh môi trường sống mà nhân dân chưa hiểu biết, và chưa áp dụng giữ gìn vệ sinh và bảo vệ môi trường sống, thì không được gọi là một dân tộc văn minh.

Nếu muốn dân tộc Việt Nam có một nền văn minh thật sự, thì đạo đức nhân bản vệ sinh môi trường sống cần phải được Nhà nước và Bộ Giáo dục quan tâm lưu ý. Và có thể cho môn học đạo đức này vào chương trình học tập của học sinh các cấp, từ vỡ lòng cho đến Đại học.

Vừa rồi, chúng tôi được biết tin tức Bộ Giáo dục cho áp dụng môn học luật lệ giao thông vào học đường, để học sinh học tập thì thật là hay. Nhưng như vậy chưa đủ, mà còn phải học đạo đức nhân bản làm người, trong đó có nhiều môn học đạo đức như: *đạo đức giao thông, đạo đức hiếu sinh, đạo đức vệ sinh môi trường sống, đạo đức chân thật, đạo đức chung thủy, đạo đức thông minh, v.v...*

Về đạo đức giao thông, có nghĩa là mỗi hành động cẩn thận trong luật lệ giao thông, để tránh tai nạn giao thông, là hành động đạo đức trách nhiệm và bổn phận của các em đối với mọi người và chính bản thân của các em.

Về môn học đạo đức vệ sinh môi trường sống được chia ra như sau:

1- Vỡ lòng phải học đạo đức vệ sinh môi trường sống như thế nào?

2- Tiểu học phải học đạo đức vệ sinh môi trường sống như thế nào?

3- Trung học phải học đạo đức vệ sinh môi trường sống như thế nào?

4- Đại học phải học đạo đức vệ sinh môi trường sống như thế nào?

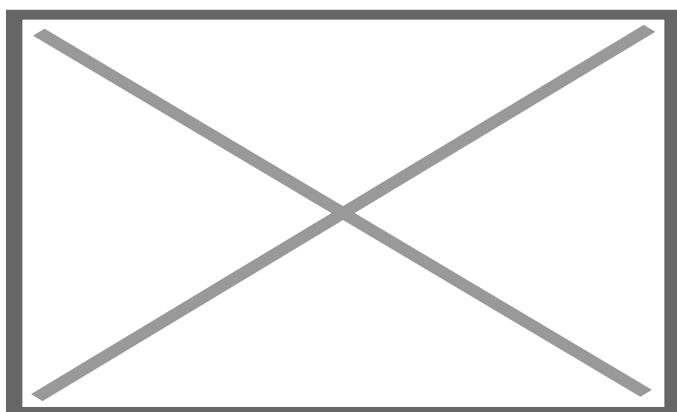
5- Trong dân gian phải học đạo đức vệ sinh môi trường sống như thế nào?

Những bài vỡ này do các nhà đạo đức trong nước biên soạn, và biên soạn như thế nào mà mỗi hành động bảo vệ và giữ gìn vệ sinh môi trường sống trong sạch, thanh tịnh trong một vùng trời, biển và đất của quê hương này. Từ tuổi còn thơ ấu đến tuổi già, từ phổ thông rộng rãi dễ dàng đến chuyên môn của các nhà đầu tư sản xuất mọi các mặt hàng tiêu dùng, đều có những hành động vệ sinh bảo vệ môi trường sống trong sạch và thanh tịnh, để người dân tại quê hương xứ sở này có một đời sống ít bệnh tật, vì thế mới tìm thấy được chân hạnh phúc của đời người; vì thế mới tìm thấy được chân thật sự văn minh của loài người.

Nếu bảo rằng dân tộc của chúng tôi văn minh, mà sống không có đạo đức nhân bản vệ sinh, tức là không biết giữ gìn vệ sinh và bảo vệ môi trường sống trong sạch, thanh tịnh, thì có khác nào như những người mất trí mà nói văn minh. **Văn minh không phải trong ngôn ngữ, mà phải thể hiện bằng hành động sống có văn minh.**

Nhìn hành động sống của nhân dân trong nước đó, người ta biết ngay dân nước đó có văn minh hay không văn minh.

LÀ CON NGƯỜI KHÔNG THỂ SỐNG XẢ RÁC NHƯ LOÀI THÚ VẬT

Sống chung với rác bẩn như thế này thì đâu có xứng đáng là đời sống của con người văn minh (Không khí ô nhiễm trầm trọng và rác thải bừa bãi khắp nơi là 2 vấn đề nhức nhối ở Mumbai, Ấn độ - Ảnh trên Internet)

Một đất nước mà nhân dân còn mê tín, cúng bái cầu khẩn cho tai qua nạn khỏi, bệnh tật tiêu trừ, hoặc còn nhờ vào thế giới siêu hình ban phước lành, mà bảo rằng nước đó văn minh thì chúng tôi e rằng người ta đã lạm dụng hai chữ văn minh, chứ chưa thật sự văn minh.

Một đất nước mà nhân dân trong nước đó còn tin có linh hồn người chết, có quỷ, có ma, có bùa chú linh thiêng, có thần thông phép thuật, họ không biết đó là một ảo thuật nội tâm của con người. Mà bảo rằng nhân dân nước đó văn minh, thì chúng tôi e rằng người ta đã sử dụng hai chữ văn minh chưa đúng chỗ.

Một đất nước mà nhân dân còn ném rác bừa bãi, xe cộ chạy qua là khói và bụi bay ngợp trời. Trước nhà, ngoài ngõ, sau hè, lề đường đều đầy rác bẩn. Sống không giữ gìn và bảo vệ môi trường trong sạch như vậy, mà bảo rằng dân nước đó văn minh thì chúng tôi làm sao tin được. Chính những hành động sống của dân nước đó chứng minh rằng họ chưa văn minh. Và chúng ta cũng có thể xác định họ chưa biết văn minh như thế nào? Phải không hỡi các bạn?

Một đất nước mà tai nạn giao thông còn xảy ra, người dân còn phạm luật lệ đi đường, mà bảo rằng đất nước đó văn minh thì chúng tôi không chấp nhận. Tại sao vậy? Tại vì nhân dân đất nước đó không hiểu biết đạo đức giao thông, không thấy bổn phận và trách nhiệm của mình là phải giữ gìn và bảo vệ sự sống của nhau.

Họ cứ tưởng rằng văn minh là phải có phi (201) thuyền không gian, đi chinh phục các hành tinh trong vũ trụ, phải có vũ khí tối tân như: bom nguyên tử hạt nhân, vi trùng...; phải có xe hơi trang bị đầy đủ tiện nghi...; phải có nhà cao cửa rộng hàng trăm tầng, ngàn tầng...; Phải có những kiến trúc như bảy kỳ quan thế giới; phải có những siêu lộ viễn thông, thông tin nhanh chóng trong chớp mắt...; phải có những máy vi tính điều khiển như bộ óc của con người, v.v... Những văn minh trên đây là những văn minh vật chất, coi chừng nó sẽ mang đến sự hoại diệt môi trường sống trên hành tinh này. Hầu như văn minh về tinh thần của loài người chưa phát triển, chỉ còn nhai đi, nhai lại những đạo đức cặn bã của người xưa. Vì thế, sách vở khoa học thì nhiều, mà sách vở đạo đức thì không có. Cho nên bảo rằng đạo đức của con người trên thế giới đang xuống dốc.

Nếu chúng ta thiếu sự phát triển văn minh tinh thần (đạo đức nhân bản), mà cứ để nhân dân sống trong tinh thần mê tín và mãi miết chạy theo văn minh vật chất, thì chúng tôi e rằng hai chữ văn minh chưa đúng nghĩa. Nếu đứng về sự phát minh khoa học mà bảo rằng văn minh, thì chúng tôi e rằng sự văn minh ấy còn phiếm diện. Cho nên, một đời sống được gọi là văn minh thì phải gồm có hai khía cạnh:

1- Văn minh vật chất (tiến bộ và phát triển cơ giới, điện năng và điện tử, v.v...)

2- Văn minh tinh thần (tiến bộ và phát triển nền đạo đức nhân bản - nhân quả, v.v...)

Một đời sống có đạo đức đầy đủ, mà vật chất không được phát triển theo chiều hướng khoa học thì cũng chưa được gọi là văn minh.

Thời vua Nghiêu, vua Thuấn bên nước Trung Hoa, có thể gọi là một nước văn minh trong thời đại đó. Đó là thời thịnh trị và đạo đức nhất của đất nước này. Nhưng đối với thời đại của chúng ta hiện giờ, thì không được gọi đó là văn minh toàn diện. Chỉ được gọi đó là một sự tiến bộ hướng đến nền văn minh của nhân loại. Nhưng chúng ta nên biết, thời đó người Trung Hoa vẫn phát triển về văn minh vật chất, để thoát ra cuộc sống ăn lông ở lỗ như loài thú vật. Và cũng đồng thời phát triển văn minh tinh thần, xây dựng nền đạo đức nhân bản để thoát ra khỏi bản chất của loài thú vật, mà người dân Trung Hoa mãi mãi ca ngợi và hãnh diện về thời đại đó. Xem đó, chúng ta quả quyết xác định: *“Thời đại đó là thời đại văn minh thật sự của loài người, mà người dân Trung Hoa đại diện cho loài người”*. Vì nó mang đầy đủ hai tính chất của nền văn minh: *“Tinh thần và vật chất”*. Tuy rằng thời đó chưa có cơ giới, điện năng, điện tử... như chúng ta bây giờ.

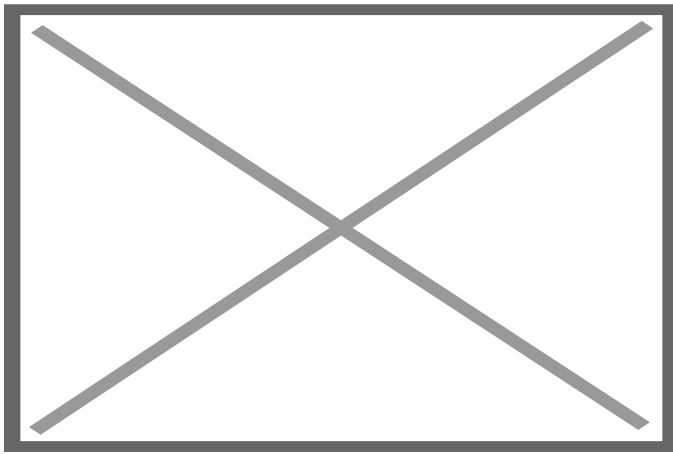
Còn thời đại của chúng ta, về vật chất khoa học có phát triển, nhưng không nên lấy những thành quả của khoa học mà gọi đó là văn minh của nhân loại thì không đúng. Vì nó còn thiếu diện về mặt đạo đức, Ở đây chúng ta chỉ được xem khoa học là một sự tiến bộ, hướng đến nền văn minh của nhân loại. Vì nó còn thiếu sự văn minh tiến bộ về tinh thần, tức là đạo đức nhân bản chưa được tiến bộ và phát triển, như trên chúng tôi đã nói.

Vậy, chúng tôi xin kêu gọi các nhà bác học, đã phát minh được khoa học vật chất, phục vụ đời sống con người rất tiện nghi, thì cũng nên phát triển nền đạo đức nhân bản - nhân quả, để trọn vẹn là nền văn minh của nhân loại.

Người ta bảo rằng, các nước Tây phương là các nước văn minh. Theo chúng tôi được biết, các nước Tây phương có phát triển về khoa học vật chất, nhưng về đạo đức nhân bản thuộc về tinh thần thì người Tây phương được lồng ghép trong những đạo luật giữ gìn vệ sinh môi trường sống, nếu người dân nào vi phạm thì bị phạt tiền rất nặng. Do vì luật pháp bảo vệ môi trường sống mà người dân thi hành một cách “*bị bắt buộc*”, chứ không phải ý thức hay thấy được trách nhiệm và bổn phận của họ về đạo đức vệ sinh và bảo vệ môi trường sống mà thi hành. Biết rõ như vậy, thì người Tây phương chưa hẳn là những người văn minh nhất thế giới.

Chúng tôi người Tây phương chưa văn minh toàn diện, vì sự khôn ngoan của họ trong sản xuất để tránh khói bụi, khí độc và những chất độc thải ra từ trong các nhà máy. Họ đã di chuyển những nhà máy sản xuất đồ gia dụng như: xà bông, bột ngọt, rượu bia, rượu vang, các loại máy móc, v.v... đến các nước chậm tiến để sản xuất. Và những nhà máy này đã thải ra những chất độc làm ô nhiễm môi trường sống tại những nước nhược tiểu này. Nhân dân tại những đất nước này phải gánh chịu những hậu quả nhiễm độc khốc hại. Chỉ vì chạy theo hai chữ văn minh vật chất mà phải chịu khổ đau.

SỐNG KHÔNG GIỮ GÌN MÔI TRƯỜNG TRONG SẠCH LÀ ĐEM TAI HOẠ ĐẾN CHO MÌNH VÀ MUÔN LOÀI

(Khí thải trong các ngành công nghiệp của các nước phát triển góp phần lớn trong việc gây ô nhiễm bầu không khí và phá huỷ tầng Ozon chung của Trái đất - Ảnh trên Internet)

Một nhà máy sản xuất hàng tiêu dùng thường phóng thải ra những chất khí bẩn trong không khí hoặc những chất bẩn khác đổ ra theo sông, rạch, kinh, mương, ruộng, nước làm ô nhiễm một vùng rộng lớn của hàng vạn nông dân đang cư trú. Đó là nhà máy làm ô nhiễm môi trường sống, và như vậy sẽ làm đau khổ cho biết bao nhiêu người.

Một lò gạch thải khói bụi trong không gian là một vùng rộng lớn bị ô nhiễm, nhà cửa đồ đạc của mọi người dân ở đó bị dơ bẩn. Đó là lò gạch đã làm cho môi trường sống ô nhiễm bẩn thỉu, khiến cho mọi người ở quanh vùng đó bị nhiều chứng bệnh khó trị. Những người làm lò gạch chỉ biết lợi mình mà làm hại nhiều người, thì đó là những hành động hành nghề thiếu đạo đức nhân bản - nhân quả làm người. Khi làm được ra nhà máy sản xuất gạch ngói, thì phải nghĩ ra cách làm cho khói bụi không thải ra trong không khí một cách bừa bãi, để bảo vệ sức khỏe của mọi người.

Có dịp chúng tôi đi ngang qua nhà máy xi măng Hà Tiên ở Thủ Đức, cách thành phố Hồ Chí Minh không xa. Bụi đá bay đầy trời làm cho bầu không khí ở đó ô nhiễm và rất bẩn, khiến những vùng nơi đó nhân dân phải hít thở bụi đá, chắc chắn là phải chịu nhiều bệnh tật.

Đoàn xe chở đất làm đường xuyên Á đi ngang qua xóm chúng tôi đang cư trú, trên lộ bụi đá đổ bay đầy trời. Bầu không khí ở đây quá ô nhiễm, khiến cho những người dân ở trên những trục lộ đó phải chịu hít thở với những chất bẩn ô nhiễm. Bụi đất làm đổ cây lá, nhà cửa ở theo hai bên đường. Tuy rằng người ta có cách thức làm cho bụi đất không bay bốc lên được, nhưng người ta không làm hoặc người ta làm lấy có, lấy lệ. Nghĩa là người ta dùng nước tưới sơ sài, lẽ ra phải tưới cho thật ướt thì làm sao bụi bốc bay lên được. Cho nên sự giữ gìn vệ

sinh môi trường sống trong sạch không phải là một việc không làm được. Nhưng người ta chưa hiểu sức khỏe của nhân dân là quan trọng đối với đất nước. Sức khỏe của nhân dân là quan trọng của đất nước, thì đạo đức vệ sinh môi trường sống lại còn quan trọng hơn nữa. Vì thế, sự giữ gìn vệ sinh và bảo vệ môi trường sống phải được toàn dân trong nước đó đồng tình cùng làm; cùng giữ gìn và bảo vệ thì môi trường sống của vùng trời, biển, đất, đá núi sông Việt Nam sẽ tươi đẹp biết bao nhiêu. Muốn được vậy, thì đạo đức làm người phải được đưa vào chương trình học toàn quốc của Bộ Giáo dục.

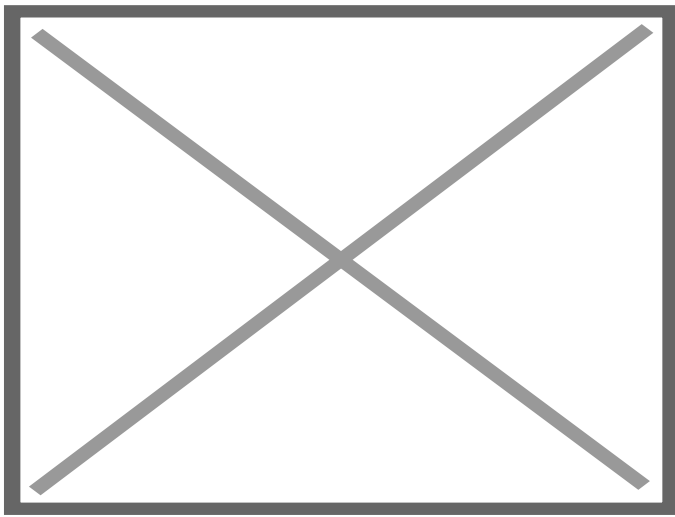
Các loại xe ô tô, xe gắn máy chạy phun khói, tức là thải ra những chất khí độc bẩn do xăng, dầu cháy, làm cho bầu không khí môi trường sống ô nhiễm. Khiến cho dân thành phố và dân ở hai bên đường lộ phải hít thở những chất khí độc bẩn đó, cơ thể sẽ sinh ra nhiều bệnh tật khó trị.

Một lò sát sinh heo, bò, gà, dê, vịt đã thải ra những từ trường ác trong không gian, làm cho môi trường nhiễm những ác pháp. Do con người tạo tác những điều ác này mà phải lãnh chịu những tai ương, nạn khổ và bệnh tật. Cho nên gọi những hành động này là làm khổ mình, khổ người và khổ tất cả chúng sanh. Trước tiên, chúng ta đã thấy chính mình làm khổ tất cả chúng sanh (giết heo, bò, dê, gà vịt, v.v... làm thịt). Vì làm khổ chúng sanh, nên mỗi hành động ác làm khổ ấy, cộng với sự giẫy giụa, kêu la thảm thiết khổ đau của loài vật, sẽ thải ra những từ trường ác trong bầu khí quyển, khiến thời tiết bất hoà, mưa gió chẳng thuận, nên thường xảy ra bão lụt, hạn hán, động đất, v.v...

Vì thế thiên tai, hoả hoạn, động đất đều do từ trường ác của con người tạo ra, chứ không phải là sự ngẫu nhiên thời tiết của vũ trụ, mà chính do con người vô minh, không thấy nguyên nhân khổ đau của con người, nên lại đi tìm sự an vui hạnh phúc trong sự phá hoại môi trường sống (chặt cây, đốt rừng, giết các loài vật, làm ô nhiễm môi trường).

Rồi đây, con người cũng bị chết do cây đổ, chết lạnh, chết nóng, chết bị thui cháy, chết bị đá đè, chết bị nước trôi, chết trong đói lạnh... chết (208) trong sự đau đớn và rên xiết lầm than như các con vật đã bị loài người giết hại vậy.

BỆNH TẬT LÀ DO THIẾU ĐẠO ĐỨC VỆ SINH MÔI TRƯỜNG SỐNG

Lò mổ không những là nơi thiếu đạo đức hiếu sinh nhất. Mà đó cũng là nơi rất thiếu đạo đức vệ sinh môi trường (Hình ảnh hải hùng ở lò mổ Thịnh Liệt, lò mổ lớn nhất của Hà Nội - Ảnh trên Internet)

Nếu con người đi tìm hạnh phúc trong đạo đức làm người, với đầy đủ lòng thương yêu sự sống của muôn loài, thì chắc chắn sẽ không làm điều ác. Không làm điều ác, nên những hành động ấy thải ra những từ trường thiện. Do những từ trường thiện nên thiên tai, hoả hoạn, động đất, lũ lụt không có. Mưa thuận, gió hoà thì làm ăn dễ dàng, cuộc sống của con người thật là bình an, yên ổn và thịnh vượng. Bởi vậy, muốn tìm chân hạnh phúc của cuộc đời thì phải tìm ngay trong đạo đức làm người: “Đạo đức nhân bản - nhân quả”.

Ngày xưa trong thời phong kiến, **khi có một bậc vua anh minh xuất hiện, trị vì thiên hạ, thì đều lấy đức trị dân.** Tức là nhà vua sống làm gương đức hạnh cho toàn dân, thương dân như thương con, giáo dục nhân dân sống ăn ở có đức hạnh. Do nhờ nhân dân sống có đạo đức, nên nước nhà thái bình, thanh trị, thời tiết ôn hoà, xuân, hạ, thu, đông mùa nào khí tiết rõ ràng mùa nấy, mưa thuận gió hoà, nhân dân lạc nghiệp, cuộc sống toàn dân đầy đủ, ấm no hạnh phúc. Không có thiên tai thuỷ hoả, không có trộm cắp, cướp của giết người, v.v...

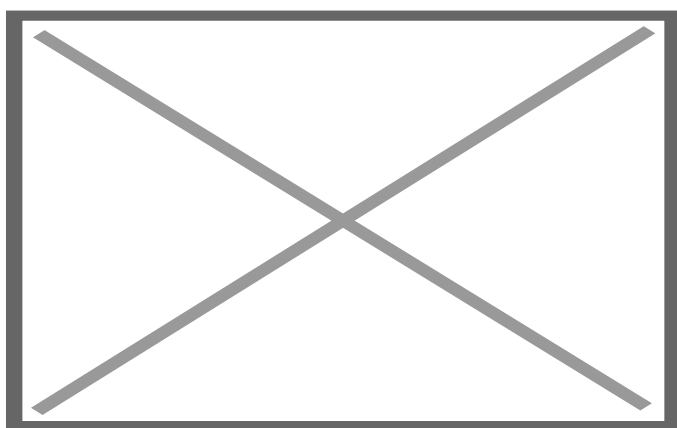
Bên Trung Quốc, ngày xưa người ta thường nhắc đến thời đại vua Nghiêu và vua Thuấn, là thời đại hoàng kim, lấy đức trị dân, nên người dân tối ngu mà nhà không đóng cửa, có nghĩa là không có người tham lam, trộm cắp, cướp của, giết người. Cửa rơi ngoài đường không ai lượm, v.v... Thật là rất hiếm thấy cuộc sống của loài người mà có được như vậy. Đây cũng chỉ là một sự ước mơ của con người, nhưng muốn sự ước mơ này thành sự thật, thì con người phải vạch ra cho mình một hướng đi. Hướng đi đó như thế nào? Hướng đi đó là nền đạo đức nhân bản làm người. Nếu con người không tự vạch ra cho mình một nền đạo đức làm người như vậy, thì chẳng bao giờ con người có được một cuộc sống như thời vua

Nghiêu, vua Thuấn. Vua Nghiêu, vua Thuấn đã biết vạch ra cho mình một lối đi. Lối đi ấy là lấy đức trị dân. **Vậy, lấy đức trị dân như thế nào?** Có nghĩa là xây dựng cho nhân dân một nền đạo đức. Xây dựng cho nhân dân một nền đạo đức tức là dạy dân sống có đức hạnh.

Chúng ta nên nhớ rằng, đạo đức Nho giáo lúc bây giờ chưa có. Đạo đức Nho giáo xuất hiện trong thời Đông Chu Liệt Quốc, sau vua Nghiêu và vua Thuấn cách mấy trăm năm. Vậy mà vua Nghiêu, vua Thuấn dạy dân bằng đạo đức nào? Chắc hẳn thời đó có một nền đạo đức tuyệt vời, mà con người không biên chép thành sách vở để lưu truyền lại đời sau. Chỉ còn lưu truyền bằng miệng nên gọi là đạo đức dân gian, qua những câu ca dao dạy đạo đức rất tuyệt hay của nước ta (Việt Nam): *“Bầu ơi thương lấy bí cùng, tuy rằng khác giống như chung một giàn”, hoặc “Nhiều điều phủ lấy giá gương, người trong một nước phải thương nhau cùng”, hay “Công cha như núi thái sơn, nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra”, hay “Thối tử hồ bi”, hoặc “Một con ngựa đau cả tàu không ăn cỏ”, hoặc “Lấy ân trả oán”, v.v... Những câu ca dao này xuất hiện từ trong dân gian của dân tộc chúng ta (Việt Nam)*

Qua những câu ca dao trên, chúng ta nhận xét đó là đạo đức làm người của con người, nó lưu xuất từ trí tuệ và lòng thương yêu của con người trong từng thời đại. Đạo đức dân gian chính là đạo đức nhân bản. Nhưng đạo đức dân gian chưa được triển khai toàn triệt, cho nên nó chưa nói lên hết được những hành động đạo đức của loài người.

MÔI TRƯỜNG SỐNG SẠCH ĐẸP THÌ NGÀN CÂY NỘI CỎ XANH TƯƠI

Yêu thương sự sống của muôn loài tức là yêu thương sự sống của chính chúng ta (Mầm xanh - Ảnh trên Internet)

Thời vua Nghiêu, vua Thuấn mà nhân dân được sống đạo đức như vậy, là nhờ những bậc anh minh hết lòng thương xót mọi loài. Nên các Ngài đã đem đạo đức làm người dạy cho nhân dân, giúp cho nhân dân có một lối

sống đạo đức, thoát ra lối sống bản chất của loài cầm thú. Chúng ta cũng nên nhớ, thời của các vị vua này còn trong giai đoạn thời sơ cổ và trung cổ, con người còn ăn lông ở lỗ. Thế nên các nhà sử học cho vua Nghiêu và vua Thuấn là một câu chuyện huyền sử. Riêng chúng tôi không đặt nặng về vấn đề chánh sử hay huyền sử, mà đặt nặng về đạo đức. Trên chánh sử hay huyền sử mà người viết ghi chép sử: Thời vua gì... năm nào... lấy **“đức”** trị dân, thì mưa thuận gió hoà, nhân dân lạc nghiệp. Lời nói này cũng đủ cho chúng tôi xác định, con người còn nhớ và biết đến đạo đức. Nhớ, biết đến đạo đức làm người là nhớ, biết về cội nguồn an vui và hạnh phúc của con người. Bởi con người sinh ra dù có học hay không có học thức, nhưng đạo đức vẫn có với họ. Tại sao vậy?

Vì con người sống là phải có những sự hoạt động, những sự hoạt động làm khổ mình khổ người và khổ tất cả những loài vật khác là không có đạo đức. **Còn những hoạt động nào không làm khổ mình, khổ người và khổ chúng sanh là những hoạt động có đạo đức.** Vì thế những câu ca dao, tục ngữ chứng minh cho chúng ta biết đó là đạo đức dân gian. Đạo đức của con người xuất phát từ lý trí, tình cảm của họ. Đạo đức đó không phân biệt giai cấp giàu nghèo, sang hèn, hoặc trí thức hay vô trí thức, hoặc vua hay dân, hoặc tôn giáo hay không tôn giáo. Đạo đức đó không bắt buộc phục vụ giai cấp nào cả, không trọng nam khinh nữ, không mê tín, cuồng tín một tôn giáo nào... Nó chính là đạo đức nhân bản làm người, mà câu chuyện huyền sử các nhà vua đầu của nước Trung Hoa đã biết lấy đạo đức dân gian đó giáo dục nhân dân, tức là lấy đức trị dân, để đem lại mưa thuận gió hoà, an cư lạc nghiệp. Lấy đức trị dân tức là vua và nhân dân đều sống có đạo đức, chứ không phải chỉ vua có đức biết thương dân như con mà dân thì không có đức, nên không biết thương vua như cha. Như vậy không thể gọi là lấy đức trị dân.

Còn bây giờ, chúng ta thì sao? Sống như thế nào? Có sống với đạo đức hay không? Điều này chúng ta chắc chắn biết rất rõ ràng. Bởi vì hằng ngày chúng ta đã chứng kiến cảnh sống của mọi người và báo chí đã thông tin cho chúng ta biết rất rõ: đời sống con người hiện nay đạo đức đang trên đà xuống dốc. Cho nên, chúng ta đã sống khác xa hẳn với những người xưa. Kiến thức của chúng ta cũng có tầm hiểu biết hơn nhờ có sự phổ biến sâu rộng hơn. Khoa học của chúng ta cũng đã phát triển và tiến bộ không thể ngờ được.

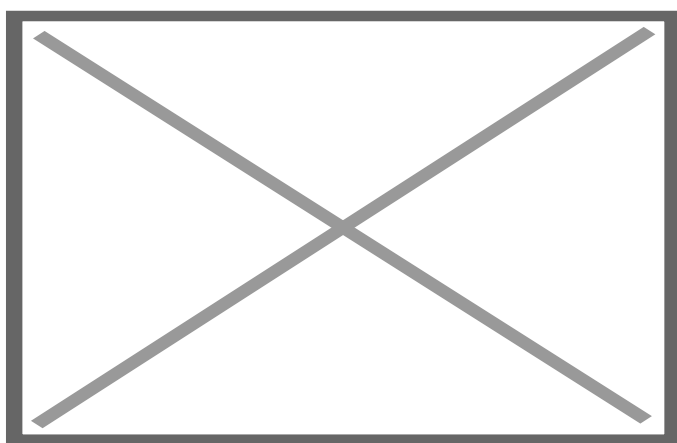
Vậy mà nhìn lại đạo đức đối với người xưa thì chúng ta còn kém xa lắm, có phần còn thua người xưa rất nhiều. Phải không hỡi các bạn? Cho nên, ngày xưa các vua lấy đức trị dân, tức là dạy dân sống có đạo đức làm người, mà nhà vua là gương mẫu cho toàn dân.

THIỆU ĐẠO ĐỨC VỆ SINH MÔI TRƯỜNG SỐNG LÀ TỰ LÀM KHỔ MÌNH, KHỔ NGƯỜI

Trong cuộc sống hằng ngày của loài người, vì sống thiếu đạo đức vệ sinh, cứ mỗi một ngày qua là chúng ta đã thải ra biết bao nhiêu chất độc và ác khí, làm ô nhiễm bản thân, ứ đọng trong môi trường sống, vì thế mà chúng ta bị bệnh tật nhiều. Đó là do chúng ta tự làm ra những nỗi đau khổ ấy. Nếu môi trường sống thanh tịnh, trong sạch thì con người sẽ không dễ dàng bị bệnh tật và đau khổ như ngày hôm nay. Các bạn cứ suy nghĩ xem, có đúng không? Nếu môi trường sống không bị phá hoại, không bị giết hại, thì con người sẽ không dễ dàng có tai nạn như chúng tôi đã dạy đạo đức hiếu sinh.

Từ Trảng Bàng về thành phố Hồ Chí Minh, dọc theo hai bên đường, dù là phố xá, chợ búa, nhà cửa đông người, nhưng rác bẩn ở đâu chúng tôi cũng thấy: nào là giấy rách, bọc ni lông, vải rách, giày dép hư, lon, thùng, mảnh chai, lốp xe đạp, đồ phế thải đủ loại, chuột chết, phân người, phân súc vật, đồ ăn thiu thối và trong những bọc gói bằng giấy, bằng bao ni lông chứa đầy những chất bẩn thỉu khác, xông lên mùi hôi thối rất khó chịu. Không phải chỉ có con đường này, mà tất cả các con đường khác khắp cùng trong đất nước, đi tới đâu chúng tôi đều thấy rác bẩn tới đó. Người ta không ngờ bệnh đau là do những rác bẩn thỉu này. Những rác bẩn thỉu này có nhiều như vậy, là do hành động không biết đạo đức giữ gìn vệ sinh môi trường sống trong sạch, nên ngày ngày người ta đều ném bỏ ra khắp nơi. Cho nên, đi tới đâu chúng ta cũng đều thấy rác bẩn.

NHỮNG BỆNH TẬT LÀ DO THIẾU BẢO VỆ VÀ VỆ SINH MÔI SINH

Môi trường ô nhiễm là hang ổ sinh ra các loại dịch bệnh (Dhaka, Thủ đô của Bangladesh đang phải chiến đấu với vấn nạn ô nhiễm nguồn nước do rác bẩn và thuốc trừ sâu công nghiệp - Ảnh trên Internet)

Nhìn thấy cảnh tượng này, chúng tôi biết rằng mọi con người đang thiếu sự hiểu biết về bốn phận và trách nhiệm đạo đức vệ sinh môi trường như chúng tôi đã

nói ở trên. Nói cách khác là thiếu sự hiểu biết về trách nhiệm và bốn phận đạo đức không làm khổ mình, khổ người. Đạo đức không làm khổ mình khổ người không cho phép các bạn sống như vậy. Vì sống như vậy là trái ngược với đạo đức làm người. Lương tri và lương tâm của các bạn không chấp nhận khi các bạn đã thấu suốt được đạo đức vệ sinh môi trường sống. Rác bẩn không những chỉ ở ngoài đường lộ, mà còn trong đồng ruộng, trong rừng sâu, bất cứ nơi đâu, nếu có vết chân người đến là nơi đó có rác bẩn bỏ bừa bãi.

Nhìn cảnh sống của các bạn như vậy, chúng tôi cảm thấy có một cái gì không thoải mái. Vì thế, xét cho cùng thì cuộc sống của chúng ta khó mà an ổn và hạnh phúc được. Có phải sự an ổn và hạnh phúc đó là do con người có đạo đức mới mang đến cho người chẳng? Còn nếu chúng ta không có đạo đức, thì không có ai mang đến sự an ổn và hạnh phúc cho chúng ta cả. Câu hỏi này đã được chúng tôi trả lời ở trên. Ví dụ, nếu chúng ta không trộm cắp thì làm sao có ở tù? Nếu chúng ta không chặt cây, phá rừng thì làm sao có lũ lụt? Rừng giữ nước và còn ngăn gió bão, khiến cho con người được bình an. Nếu chúng ta không ném rác bừa bãi thì môi trường sống đâu ô nhiễm. Môi trường sống không ô nhiễm thì làm sao bệnh đau đến viếng thăm chúng ta.

Con người sống mà không biết giữ gìn môi trường sống trong sạch, thanh tịnh, thì đó là tự đem đến khổ đau cho mình. Có phải vậy không? Đó chính là không biết giữ vệ sinh cuộc sống của người của mình, từ đó mình đã làm khổ mình, khổ người. Phải không hỡi các bạn? Chính rác bẩn quăng ném bừa bãi và những hành động ác của các bạn đã mang đến cho các bạn những tai ương, bệnh tật.

Người cậu của chúng tôi, khi cha mẹ sinh ra đâu có bệnh ho lao, thế mà ngày nay phải chết vì bệnh ho lao. Ai đã làm ra bệnh đau này?

Thưa các bạn! Chúng tôi xin nhắc lại một lần nữa: chính các bạn đã không giữ gìn đạo đức vệ sinh, nên gây cho môi trường sống ô nhiễm. Chính cậu của chúng tôi khi bị bệnh lao, ông cũng chẳng biết giữ gìn đạo đức vệ sinh, thường khạc nhổ bậy bạ, khiến cho những người thân trong gia đình phải bệnh lao mà chết tiếp theo. Đó là một tai họa do mình làm ra, nếu mình không hiểu mà không chấm dứt ngay những hành động làm ô nhiễm môi trường này, **thì đừng kêu Trời cứu. Vì Trời chẳng cứu được ai hết, mà chỉ có hành động nhân quả cứu mình mà thôi.**

Các bạn có bao giờ đi tàu hoả chưa? Tàu hoả Hà Nội - thành phố Hồ Chí Minh. Nói về đạo đức vệ sinh môi trường sống thì tàu hoả là một loại xe phi đạo đức vệ sinh đệ nhất. Hành khách trên tàu được ăn ngủ tại chỗ, suốt thời gian từ Hà Nội đến thành phố Hồ Chí Minh, ngược lại là từ thành phố Hồ Chí Minh đến Hà Nội. Chúng ta không ngờ được, một chiếc tàu hoả chạy suốt Bắc Nam, đại diện

cho sự giao thông tiến bộ của nền văn minh dân tộc. Thế mà lại không có kỷ luật vệ sinh trên tàu, không biết giữ gìn môi trường sống trong sạch. Hành khách không giữ vệ sinh, quăng ném rác bẩn qua cửa sổ tàu, hoặc trên sàn tàu, trông rất dơ bẩn. Phòng vệ sinh của tàu lại đặt ống thoát thẳng xuống đường ray. Và như vậy, khi tàu xả ra những chất bẩn này. Tội cho những người dân ở gần đó chịu ô nhiễm, hôi thối. Như thế, ai có đi trên tàu hoả sẽ chứng kiến tàu hoả gây và làm ô nhiễm môi trường sống của những người dân ở dọc theo hai bên đường ray, một cách rõ ràng và cụ thể.

Hằng ngày, có những chuyến tàu hoả xuôi ngược Nam - Bắc, mà thải ra những rác bẩn, phân người và những thứ bất tịnh khác. Làm ô nhiễm môi trường sống của đất nước. Trong khi cả thế giới kêu gọi con người hãy giữ gìn môi trường sống trong sạch, để bảo vệ sự sống còn của loài người và muôn vật.

Hầu như tất cả các bến xe đò đi khắp mọi miền đất nước, bề mặt trong có vẻ sạch sẽ một chút, nhưng bề trái thì rác bẩn không thể tưởng tượng được. Như vậy làm sao trời, biển, đất của đất nước Việt Nam được trong sạch, không ô nhiễm, nếu nhà nước không quan tâm đến. Do môi trường sống ô nhiễm như vậy, thì dân tộc Việt Nam làm sao tránh khỏi bệnh tật. Bởi vậy chúng tôi nói: Bệnh tật là do con người mang đến cho con người.

Chúng tôi nhớ cách đây 40 năm, trong gia đình ông bác của chúng tôi, có bác gái bệnh lao mà chết, kế đó là đứa con trai đầu lòng cũng bệnh lao mà chết, rồi lần lượt các anh chị em, con của ông bác đều chết vì bệnh lao, khi tuổi còn rất trẻ. Vì lúc bấy giờ, người ta bảo dòng họ bên bác gái của chúng tôi có nòi giống bệnh lao di truyền. Theo chúng tôi nghĩ: bệnh lao không có di truyền, mà do không giữ gìn vệ sinh môi trường sống. Vì thế, nhà có người bệnh lao mà không biết giữ gìn vệ sinh, đựng đầu khạc nhổ đó thì những người trong gia đình đều bị truyền nhiễm vi trùng lao.

Theo chúng tôi nghĩ: bệnh lao là do vi trùng lao, nó truyền nhiễm theo đường hô hấp. Vì vậy, trong bụi bẩn vẫn mang theo nhiều loại vi trùng, trong đó có vi trùng lao. Vi trùng lao là do người bệnh lao khạc nhổ bừa bãi, không nơi chốn. Trong đờm có rất nhiều vi trùng lao, do đó chúng bay theo bụi và theo đường hô hấp xâm chiếm vào cơ thể con người.

Cho nên, nhà có một người bị bệnh lao thì phải ăn riêng, ngủ riêng, đừng khạc nhổ bậy bạ, thì mới bảo vệ được mọi người thân trong gia đình không bị bệnh lao.

Bệnh lao không có di truyền, mà có truyền nhiễm. Nói chung, tất cả bệnh tật của con người phần lớn là do vi trùng.

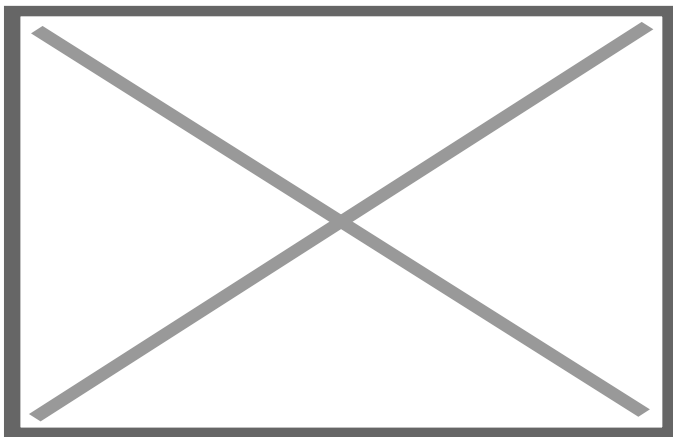
Môi trường sống ô nhiễm là một môi trường đầy đầy cát bụi, trong cát bụi đầy đầy vi trùng bệnh tật. Cho nên, sự giữ gìn môi trường sống trong sạch rất cần thiết cho sức khỏe của con người. Và con người muốn sống trên hành tinh này được an ổn, yên lành hạnh phúc, thì sự bảo vệ và vệ sinh môi trường sống là quan trọng cho chúng ta nhất.

Muốn bảo vệ môi trường sống không ô nhiễm. Đó không phải là việc làm của một người. Phải không hỡi các bạn?

Hiện giờ, con người thiếu đạo đức vệ sinh môi trường sống, vì thế môi trường sống càng ngày càng thêm ô nhiễm, môi trường sống càng ngày càng thêm ô nhiễm thì bệnh tật của con người càng ngày càng tăng trưởng, và sự khổ đau con người phải chịu lấy nhiều hơn.

Các bạn hãy vào thử quan sát bệnh viện Chợ Rẫy, một bệnh viện lớn ở miền Nam nước ta: người ta tới lui để trị bệnh giống như đi vào một siêu thị, nơi đây đầy đủ các thứ bệnh, phòng nào cũng đầy ắp bệnh nhân. Tại sao người ta lại bệnh nhiều như thế?

THiếu ĐẠo ĐứC VỆ SINH MÔI TRƯỜNG SỐNG LÀ MANG ĐẾN SỰ KHỔ ĐAU

Môi trường và khí hậu ô nhiễm đã trở thành vấn nạn toàn cầu, tổn hại đến sức khỏe của cả hành tinh (Mexico, Thủ đô của Mexico đã đi từ Top những thành phố trong sạch nhất sang nhóm bẩn nhất thế giới chỉ trong một thế hệ, bởi khói bụi và chất thải công nghiệp độc hại - Ảnh trên Internet)

Người ta bệnh nhiều vì người ta không biết giữ gìn đạo đức vệ sinh môi trường sống chung, như chúng tôi đã nói ở trên. Không giữ gìn đạo đức vệ sinh môi trường sống chung trong sạch, thanh tịnh. Mà cứ luôn luôn mãi làm ô nhiễm và làm ô nhiễm nhiều hơn, vì thế bệnh đau càng nhiều hơn.

Ngay từ bây giờ, chúng ta hãy làm một cuộc sống có đạo đức vệ sinh, không làm khổ mình, khổ người nữa. Bằng cách xung quanh nhà chúng ta ở, đều nên lượm sạch những rác bẩn như: bọc ni lông, giấy báo rách, lon, hộp giấy, hộp thiếc, v.v... bỏ vào thùng đầy nắp kín, rồi chờ xe tải rác chở đến nơi qui định. Riêng vùng nông thôn, vật nào đốt được thì đem thiêu đốt, vật nào không đốt được thì bỏ có nơi có chỗ, rồi chôn kín đáo.

Trước nhà, sau nhà, trên đường lộ phía trước nhà đều phải lượm rác sạch sẽ, không được tiêu tiểu, khạc nhổ bừa bãi. Tiêu tiểu thì phải có phòng vệ sinh, khạc nhổ thì phải trong lon có nắp đậy. Mọi nhà, mọi người đều phải làm như vậy thì môi trường sống sẽ sạch sẽ biết bao. Ở sông, ở rạch cũng không được đại tiểu tiện, khạc nhổ hoặc quăng ném rác bẩn xuống sông, kinh, suối, rạch, v.v... Có như vậy trông cảnh quan mới đẹp mắt, thậm chí mới xanh tươi. Hai bên lề đường, hai bên bờ sông, kinh, rạch, ao, hồ, v.v... không còn thấy giấy, bọc ni lông, rác dơ bẩn, mà chỉ toàn là màu xanh mát dịu của ngàn cây nội cỏ, của nước trong xanh như bầu trời xanh thẳm.

Có môi trường sống như vậy thì làm gì con người bị bệnh đau. Muốn môi trường sống thanh tịnh, trong sạch thì không thể một người làm được, mà phải toàn dân trong cả nước; mà cũng không phải một nước làm được; mà phải tất cả mọi con người đang sống trên hành tinh này.

Cũng ngay từ bây giờ, đi đâu chúng ta cũng cẩn thận bất cứ giấy, bọc ni lông, rác bẩn, vỏ trái cây, lon, hộp... mọi thứ phế thải chúng ta đều cho vào bọc mang về nhà, bỏ vào thùng rác rồi đem thiêu đốt, còn những loại nào đốt không cháy chúng ta đem chôn kín đáo.

Cũng ngay từ bây giờ, bất cứ đi đâu, có khạc nhổ chúng ta hãy khạc nhổ trong khăn tay, trong bọc ni lông để mang về nhà giặt giũ, thiêu đốt và diệt trừ mầm bệnh lây lan cho mọi người khác. Đó là chúng ta đã sống đúng đạo đức làm người không làm khổ mình, khổ người.

Cũng ngay từ bây giờ, chúng ta đi tiểu tiện, đại tiện phải có nơi, có chốn, để giữ gìn vệ sinh chung cho môi trường sống. Không được đứng đâu đại tiểu tiện bậy bạ làm ô nhiễm môi trường, mùi hôi thúi khiến cho bầu khí quyển không trong sạch. Bầu khí quyển không trong sạch khiến cho người ta dễ bị bệnh tật khổ đau. Đó là chúng ta không sống đúng đạo đức làm người, nên thường vô tình làm khổ mình, khổ người.

Chúng tôi có lần về thăm miền Bắc, nơi nguồn gốc của quê cha đất tổ. Trên đường đi, chúng tôi nghỉ xe lại tại đỉnh đèo Hải Vân để cho tài xế nghỉ ngơi. Một vùng rừng núi trùng trùng điệp điệp, thế mà mùi nước tiểu của hành khách bốc

lên nghe nồng nặc, khai, hôi thối rất khó chịu. Chúng tôi thiết nghĩ, nơi đây nếu cơ quan nhà nước tại địa phương này lưu ý, xây dựng cho hành khách một dãy phòng vệ sinh thì tiện nghi biết mấy. Nếu có hành khách nào tiêu tiểu bên ngoài thì bắt phạt.

Cũng ngay từ bây giờ, giấy dép, lốp xe đạp hư hoặc những đồ phế thải khác, chúng ta cũng không được ném bừa bãi ra đường hoặc bất cứ nơi đâu, mà hãy bỏ vào thùng rác công cộng nếu ở thành phố. Còn ở nông thôn chưa có thùng rác công cộng, thì anh, chị, em, bà con, cô bác ở nông thôn hãy làm một cái thùng rác cá nhân, mỗi khi có rác bẩn hay đồ phế thải thì đem bỏ vào đó. Một tuần lễ đem ra đốt, vật nào đốt không cháy thì đem chôn kín đáo. Các bạn nên nhớ, bọc ni lông, bao, vải, quần áo hiện giờ làm bằng chỉ ni lông nên không mục được, chỉ có đốt thiêu thì chúng mới thành đất.

Muốn giữ gìn môi trường sống trong sạch và thanh tịnh như vậy, thì có hai cách phải được áp dụng, các bạn cần nên nhớ:

1- Thiêu đốt.

2- Chôn kín đáo, như chúng tôi đã nói ở trên.

Vì sức khỏe của mọi người, Nhà nước phải ra một đạo luật, bắt buộc mọi người dân trong nước phải giữ gìn vệ sinh môi trường sống. Nếu ai xả rác làm dơ bẩn thì bị phạt tiền, tùy theo mức phạt nặng nhẹ ở chỗ dơ bẩn nhiều hay ít, nhất là lề đường, mặt đường trước nhà của người nào có rác bẩn thì bắt phạt tiền. Trước nhà mọi người, ngoài đường lộ, nếu ai không giữ gìn vệ sinh, thấy rác, bọc ni lông, giấy dơ bẩn mà không lượm sạch sẽ thì người thi hành pháp luật bắt phạt họ rất nặng.

Trên đường lộ bất cứ nơi đâu, ai đại tiểu tiện khạc nhổ bậy bạ đều bị người thi hành pháp luật phạt tiền rất nặng. Có như vậy mới bảo vệ sức khỏe của mọi người.

Mỗi hộ công dân phải có hố tiểu tiện vệ sinh, kín đáo. Nếu nhà nào không có, dù ở nông thôn hay ở thành thị, hoặc ở trên núi hay bất cứ nơi đâu, hễ nhà nào không có thì được xem là vi phạm luật vệ sinh môi trường sống, đều bị phạt tiền rất nặng.

Trên xe khách, xe buýt mà thấy rác, thấy tàn thuốc ném xuống đường, thì người thi hành pháp luật phải bắt xe đó dừng lại, phạt tài xế không nhắc nhở hành khách giữ gìn vệ sinh môi trường sống, và đối với người hành khách nào vi phạm là phải phạt tiền rất nặng.

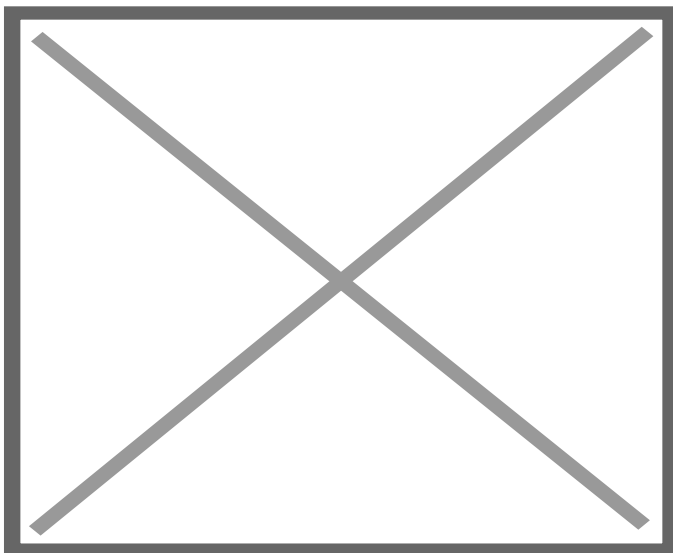
Khi nhà nước cho phép mở trạm xăng, thì phải bắt buộc chủ trạm xăng xây phòng đại tiêu tiểu để hành khách đại tiểu tiện, vừa kín đáo lại vừa giữ gìn được đạo đức vệ sinh môi trường sống. Hành khách không được đại tiểu tiện bên lề đường, dù là nơi vắng vẻ, mà phải vào trạm xăng.

Những xe tải rác ở các đô thị, thị trấn hay các chợ búa, đều phải di chuyển trong lúc chợ búa chưa nhóm họp, hoặc trong lúc đêm khuya để giữ vệ sinh chung cho mọi người. Nếu ai phạm luật lệ này thì bị phạt tiền.

Các nhà máy công nghệ phải giữ gìn vệ sinh chung cho môi trường sống của mọi người. Nhà máy thải ra những chất khí độc thì phải làm như thế nào để huỷ hoại chất khí đó, để giữ gìn môi trường sống trong sạch; để bảo vệ sức khoẻ của mọi người. Và nhà máy không được thải ra những chất độc thừa, cặn xuống các dòng sông, kinh, rạch, mương, suối, hồ, ao, khiến cho nước sông, kinh, rạch, v.v... ô nhiễm, gây nhiều bệnh cho người và thú vật.

Đồng thời vừa phạt những người vi phạm không giữ gìn môi trường sống trong sạch, thì vừa phải phổ biến đạo đức vệ sinh môi trường sống đến tận mọi người dân trong cả nước, có như vậy mới bảo vệ sức khoẻ cho toàn dân trong cả nước. Đó là một việc cần thiết phải được bắt đầu ngay bây giờ, không thể còn chần chừ, càng kéo dài thời gian thì sự mất mát của nhân dân càng nhiều. Vì phải bệnh tật, vì phải tai nạn giao thông, vì thiếu lòng yêu thương mà sanh ra nhiều trộm cắp, cướp của, giết người, hiếp dâm, v.v...

MÀU XANH QUÝ GIÁ CỦA RỪNG GIÀ

Màu xanh của rừng là lá phổi của Trái đất. Nếu một ngày nào màu xanh này biến mất, thì đó là ngày loài người bị diệt vong (Rừng già - Ảnh trên Internet)

Tóm lại, đạo đức vệ sinh môi trường sống là một bài học có ích lợi thiết thực cho đời sống của con người, cho nên mọi người cần phải học tập cho thông suốt. Thông suốt rồi cần phải biết cách áp dụng hằng ngày, để trở thành những người có đạo đức; để trở thành những con người biết thương mình, thương người; để trở thành những con người thật sự là con người, không còn mang bản chất của loài cầm thú sống dơ bẩn. Nếu ai đã sống và giữ gìn đạo đức vệ sinh môi trường sống, khiến cho môi trường trong sạch thì người ấy đã thoát ra khỏi bản chất của loài thú vật, không còn nửa người nửa thú. Phải không hỡi các bạn? Cuộc đời là phải rõ ràng người là người, thú là thú.

Tập sách này có ba đạo đức rất cần thiết cho xã hội hiện giờ. Nếu được phổ biến và áp dụng rộng rãi vào các tầng lớp dân chúng, thì chúng tôi tin rằng nhân dân Việt Nam sẽ có nhiều hạnh phúc mà chúng ta không thể ngờ được. Vì chúng tôi tin rằng con người chứ không phải gỗ đá. Một khi họ biết mình sai thì chắc ai cũng cố gắng sửa đổi. Phải không các bạn?

--oOo--

LỜI KÊU GỌI CÁC BẠN

Kính gửi các bạn thân mến!

Tập sách Đạo Đức Làm Người được ra đời vào đầu thiên niên kỷ thứ ba và mãi đến hôm nay, cuối năm 2001 - đầu năm 2002, nó mới được in thành sách (tập 1).

Đạo đức làm người là một bước tiến về tinh thần, làm sáng tỏ nền đạo đức của dân tộc Việt Nam nói riêng, nói chung là của loài người. Nó được hình thành và có được trao tận tay đến mọi nhà, mọi người khắp cùng trên thế gian này là phải nhờ vào những lòng hảo tâm của các bạn khắp năm châu.

Chúng tôi chỉ là những người ghi lại đạo đức này của các bạn, chứ chúng tôi không có chế biến, sáng tạo ra đạo đức. Vì đạo đức này đã có sẵn ở trong mỗi con người. Với bất cứ một người nào, chỉ cần chịu khó ghi lại những điều này thì cũng có thể làm được một cách dễ dàng.

Tuy được ghi chép thành sách, nhưng nếu không có sự góp sức, góp tài của các bạn thì nó cũng chẳng thành sách được. Và tập sách này chẳng bao giờ ra đời, nó chỉ còn là một bản thảo vô dụng.

Thưa các bạn! Đạo đức không thể đem bán, mà chỉ có đem cho. Phải không các bạn? Cho nên sách đạo đức không thể phát hành buôn bán như các loại sách khác được.

Vì lợi ích cho mọi người, cho xã hội, cho đất nước, cho thế giới, thì con người cần phải có một cuộc sống đạo đức. Muốn có cuộc sống đạo đức như vậy, mong các bạn hãy trợ lực với chúng tôi. Khi các bạn đọc xong tập sách Đạo Đức Làm Người này, xét thấy nó có lợi ích thiết thực cho đời sống của con người như thật, thì chúng tôi xin các bạn: từ các em học sinh đến nông dân, công chức, công tư chức, tiểu thương gia, đại thương gia, quân đội, công an, cảnh sát, các đoàn thể, v.v... hãy cùng với chúng tôi góp công, góp của để tập sách đạo đức này được in và được gửi đến biếu cho mọi nhà, mọi người trong cả nước, từ thành phố đến nông thôn, từ hang cùng đến ngõ hẻm. Để mọi người hiểu rõ cách thức sống có đạo đức làm người, để tránh đi những nỗi đau khổ mà mọi người phải gánh chịu hết sức vô lý.

Đây là các bạn cùng với chúng tôi đã đem đạo đức đến cho mọi người. Với việc làm này các bạn có sung sướng không? Khi thấy cô bác, anh chị em của chúng ta sống có đạo đức không ai còn làm khổ cho ai, thì chúng ta sung sướng biết bao. Phải không hỡi các bạn? Còn gì sung sướng cho bằng, khi thấy cô bác, anh chị em đều sống có đạo đức, gia đình có hạnh phúc, xã hội có trật tự, đất nước thì phồn vinh, thịnh vượng.

“Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao”, một người không thể làm được việc lớn, việc nặng. Nhưng nhiều người hợp sức thì biển cũng lấp đầy, núi cũng san bằng. Phải không các bạn?

Chúng tôi tin chắc rằng, con người đang cần đạo đức như người đang khát nước. **Mọi sự đau khổ trên đời này chỉ vì thiếu đạo đức, nếu mọi người sống có đạo đức đầy đủ thì con người không còn đau khổ nữa.**

Vậy thì việc phổ biến đạo đức rất cần thiết cho sự sống của con người, như thực phẩm và nước uống. Vì thực phẩm và nước uống chỉ nuôi cơ thể, còn đạo đức là thực phẩm để nuôi tinh thần.

Đạo Đức Làm Người tập 1 được ra đời là để giải quyết ba nỗi bức xúc lớn của xã hội, mà con người đang phải gánh chịu một sự thương đau, mất mát vô cùng to lớn. Rồi kế tiếp tập 2, tập 3, tập 4 cho đến 10 tập nối tiếp nhau ra đời mong các bạn đón đọc.

Đạo Đức Làm Người tập 2 ra đời là để giải quyết những nỗi khổ đau trong gia đình của các bạn. Vợ chồng phải đối xử như thế nào để mang lại hạnh phúc cho nhau? Cha mẹ dạy con như thế nào để con cái trở nên một người tốt trong xã hội? Con cái phải sống như thế nào để trở thành những người con hiếu trong gia đình và những người công dân xứng đáng trong một đất nước? Vậy xin các bạn đón đọc. Tập 1 đến với các bạn thì tập 2 không lâu cũng sẽ đến. Vì trong mọi

gia đình của các bạn đều có những sự khổ đau buồn phiền, mà các bạn không còn biết cách nào thoát ra mọi sự đau khổ buồn phiền đó, chỉ còn biết kham nhẫn chịu đựng, sống không có gì là an vui cả. Đạo đức tập 2 sẽ giải quyết cho các bạn những nỗi buồn phiền đó. Vì sự khổ đau của các bạn trong bốn biển năm châu. Cho nên chúng tôi cố gắng làm việc ngày đêm, để tập 2 được đến với các bạn sớm chừng nào tốt chừng nấy

Cuối cùng, xin chúc các bạn sống trọn vẹn đạo đức không làm khổ mình, khổ người và khổ chúng sanh. Thân ái chào các bạn.

[3]: LBT: Cuốn sách này được Thầy viết năm 2001
(Hết tập 1)

Tác giả: **Trưởng lão Thích Thông Lạc** Trích sách: **Đạo Đức Làm Người (Tập 1) - NXB Tôn giáo**